Website : www.jivdayamandli.org જાન્યુઆરી ૨૦૧૬ Email : shreejivdaya@gmail.com sanjay@jivdayamandli.org

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી દ્વારા પ્રકાશિત

જીવદયા

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી

સ્થાપના ઈ.સ. ૧૯૧૦

VOL. 35 - Issue No. 01 - Mumbai - January 2016 - Price : Rs.5/- Page : 32

પંખી સારવાર કેમ્પ – ૨૦૧૬ તસ્વીરી ઝલક....

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળીના આધારસ્તંભો

જીવદયા પ્રવૃત્તિના પિતામહ
દયાલંકાર
સ્વ. શ્રી લલ્લુભાઈ દીપચંદ ઝવેરી

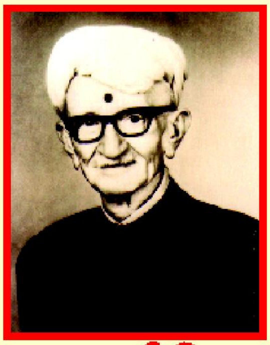

પ્રાણી મિત્ર
સ્વ. જયંતીલાલ નારદલાલ માન્કર

પ્રાણી મિત્ર
સ્વ. દશરથભાઈ એમ. ઠાકર

પ્રતિવર્ષ લાખો રૂપિયા ખર્ચીને પ્રત્યક્ષ અભયદાન આપતી એકમાત્ર સંસ્થા

છેલ્લાં બે વર્ષમાં બચાવેલાં જીવોની વિગત

વર્ષ	ગાય	વાછરડા-વાછરડી ધાવણાં	બળદ-ભેંસ પાડા-પાડી	બકરાં-ઘેટાં	ઘોડા-ગધેડાં વગેરે	કૂતરાં	કુલ
એ-૧૪થી માર્ચ-૧૫	૧૯૭૯	૨૨૬૯	૦૪૯૬	૦૪૭૩	૦૧૭૬	—	૫૩૯૩
એપ્રિલ થી ડિસેંબર ૨૦૧૫	૧૩૦૪	૨૧૦૯	૩૫૫	૨૦૪	૧૭૩	—	૪૧૪૫
અમદાવાદ ડિસેમ્બર ૨૦૧૫	૧૦૦	૨૦૬	૩૧	૬	૩૪	—	૩૭૭

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળીના કાર્યની રૂપરેખા

જીવદયા ગૌરક્ષા અને માનવ સેવા ક્ષેત્રે શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી એકસો પાંચ વર્ષથી કાર્યરત છે. મુંબઈ જીવદયા મંડળી માત્ર એક સંસ્થા છે જેને કતલખાને જતા સરકારી ખાતા દ્વારા પકડાયેલા તથા ગેરકાયદે ખાનગી કતલખાનેથી પોલીસખાતા દ્વારા જપ્ત કરાયેલા હજારો લાચાર પશુઓને સોંપવામાં આવે છે. જેમાં મુંબઈ મહાનગર પાલિકાના કેટલ પોંડ. દેવનાર પશુવધ ગૃહ તથા થાણા મહાનગરપાલિકા, મીરા-ભાયંદર તથા વસઈ-વિરાર તથા મહાનગર પાલિકા તેમજ સરકારી ડેરીઓમાંથી રિજેક્ટ કરેલા તથા અમદાવાદ મહાનગર પાલિકા દ્વારા રખડતાં જપ્ત કરેલા જીવોનો સમાવેશ થાય છે.

આ પશુઓને મુંબઈ વસઈ સ્થિત શ્રી મહાવીર તિર્થધામ પાસે મંડળીની માલિકીના બે વિશાળ પશુ આશ્રમોમાં તથા અમદાવાદની પાંજરાપોળોમાં રાખી પાલન-પોષણ કરી નિભાવવામાં આવે છે. આ પ્રવૃત્તિમાં મંડળીને પ્રતિવર્ષ કરોડો રૂપિયાનો ખર્ચ થાય છે મંડળીના બે પશુ આશ્રમો તથા અમદાવાદની પાંજરાપોળોમાં નિભાવવામાં આવતા પશુઓનો ખર્ચ પ્રતિદીન ૭૦,૦૦૦ (સીત્તેર હજાર) રૂપિયા જેટલો થવા જાય છે.

અહિંસક સમાજની જીવદયા અને અભયદાનની પરમ ઉપાસના ઉપર શ્રદ્ધા રાખી મંડળીએ તમામ જીવોને કતલખાનેથી છોડાવવાની તથા નિભાવવાની મોટી જવાબદારી સ્વીકારી લીધી છે.

: પ્રમુખ :
શ્રી પ્રાણલાલભાઈ શેઠ વેકરીવાલા-ટ્રસ્ટી
: ઉપપ્રમુખો :
શ્રી સુરેશભાઈ દેવચંદભાઈ શાહ-ટ્રસ્ટી
શ્રી હસમુખભાઈ સી. શેઠ
: માનદ્ મંત્રી :
શ્રી યોગેશભાઈ અમીચંદ જવેરી
: જોઈન્ટ સેક્રેટરી :
શ્રી ભરતભાઈ અમુલખભાઈ વીરાણી
: ખજાનચી :
શ્રી પ્રવીણભાઈ પ્રભુદાસ સંઘવી
: ટ્રસ્ટીઓ :
શ્રી દામજી લાલજી એંકરવાલા
શ્રી કિશોરભાઈ બી. સંઘવી
શ્રી સંજયભાઈ બી. કોઠારી (અમદાવાદ)
: સન્મા. સભ્યો :
શ્રી અશ્વિનભાઈ એમ. મહેતા
શ્રી જયસુખલાલભાઈ આર. વોરા
શ્રી શૈલેષભાઈ એ. જવેરી
શ્રી શેલૈષભાઈ આર. દોશી (દેપલાવાલા)
શ્રી નાનાલાલભાઈ એલ. શાહ
શ્રી પિયુષભાઈ વી. શાહ,
શ્રી ભરતાભાઈ કે. મહેતા
શ્રી રમેશભાઈ વી. શાહ

વર્ષ ૩૫ જાન્યુઆરી ૨૦૧૬ અંક : ૧

જીવદયા

Foreign Contribution Accepted Directly
SB A/c No. 04230100010132 BOB
Zaveri Bazar, Mumbai-3.
RBI - Permission Code - 083780740

તંત્રી : ડૉ. રતનબેન ખીમજી છાડવા

કાર્યાલય : દયા મંદિર, ૧૨૫-૧૨૭, મુંબાદેવી રોડ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૩. • ફોન : ૨૩૪૨ ૫૫૭૪/૨૩૪૪ ૬૦૨૪

સકવાર/ભાલીવલી પશુઆશ્રય સ્થાનઃ પો. ખાનિવડે, મુંબઈ-અમદાવાદ હાઈવે, રામકૃષ્ણ મિશન આશ્રમ ડિસ્પેન્સરી પાસે, તા. વસઈ, જિ. થાણા. (શીરસાડ ધર્મસ્થાનકથી આગળ અમદાવાદ હાઈવે પર ૪ કિલોમીટરે ભાલીવલી તથા ૧૦ કિલોમીટરે સકવાર આવેલ છે.)

શાખા : ગુજરાત રાજ્ય કાર્યાલય : ૪૦૩, નાલંદા એન્કલેવ, સુદામા રીસોર્ટની સામે, પ્રીતમનગર પહેલો માળ, એલીસ બ્રીજ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬. • ફોન : ૩૦૦૨૮૧૧૩/૨૬૫૭૮૧૧૩

મુંબઈની શ્રી જીવદયા મંડળીનું માસિક મુખપત્ર

અહિંસા પરમો ધર્મ

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી દ્વારા દાતાઓને અભયદાન તેમજ ઘાસ-ચારા માટે નમ્ર અપીલ

માનવંતા જીવદયા પ્રેમી દાતાઓ,

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી દર વર્ષે બૃહદ્ મુંબઈતેમજ અમદાવાદમાં કતલખાને જતા હજારો પશુઓને છોડાવી તેનું પાલન પોષણ કરી નિભાવે છે. શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી એક માત્ર સંસ્થા છે જે એકસો પાંચ વર્ષથી મુંબઈ મહાનગરપાલિકા, થાણા મહાનગરપાલિકા તેમજ મીરા-ભાયંદર નગરપાલિકા દ્વારા રસ્તે રઝળતા, બિમાર-જખ્મી પશુઓને જપ્ત કરી જીવદયા મંડળીને સોંપે છે. મંડળી પોતાના વસઈ સ્થિત શ્રી મહાવીર તીર્થધામ પાસે આવેલા બે વિશાળ પશુ આશ્રમોમાં રાખી તેનું પાલન પોષણ કરી નિભાવે છે.

માનવ જાતી પર અગણિત ઉપકાર કરનાર લાખો મુંગા પશુઓની દેશમાં ભયંકર કતલ થઈ રહી છે. આવા લાચાર પશુઓને કતલખાનેથી છોડાવી અભયદાન અપાવવાથી બંધાતું પુણ્ય શાશ્વતું છે. તેનો કદાપિ ક્ષય થતો નથી કે ઓછું થતું નથી. આવા નિર્દોષ પશુઓને બચાવવા ઈચ્છતા હો તો શ્રી મુંબઈ જીવદયાને ઉદાર હાથે દાન કરતા રહો. પરસ્પર પ્રેમ અને દાતાઓના યોગદાનથી પાંગરતી આ સંસ્થા નાના બીજમાંથી મોટા વટવૃક્ષ સમાન બની ગયેલ છે. સંસ્થાને તમારા સહકાર અને સહયોગની જરૂર છે. સંસ્થા હજી પણ ઘણી પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રગતી કરી રહી છે. **સંસ્થાનો વહીવટી ખર્ચ દૈનિક પ્રમાણે સિત્તેર હજારથી પંચોતેર હજાર જેટલો થાય છે. જેમાં અભયદાન, ઘાસચારા તથા પશુઓનો વૈધકીય ખર્ચ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. માટે આમાં જેટલો વધારે આર્થિક સહયોગ કરશો તેનાથી અધિક મેળવશો.** આ કુદરતનું કંથન છે. જેમ ખેડૂત ખેતરમાં બીજ રોપે છે ત્યારે અનાજ તો ઉગેજ છે. સાથે મફતમાં બોનસ રૂપે ઘાસ પણ ઉગે છે. આજ નિયમ જીવદયા માટે આપણને બધાને સ્પર્શે છે. ચાલુ વર્ષે વરસાદ ઓછા થવાના કારણે ગુજરાત સૌરાષ્ટ્ર તેમજ મહારાષ્ટ્ર ની અછતગ્રસ્ત ગૌશાળા-પાંજરાપોળોને-સંસ્થા દ્વારા પચીસ લાખ રૂપિયાના ઘાસનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું અને હજુ સંસ્થાનું સદૈવ કાર્ય ચાલું છે.

(મંડળીને મળેલું દાન 80-G હેઠળ સરકારમાન્ય કરમુક્તિને પાત્ર છે. ચૅક-ડ્રાફ્ટ શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી અથવા બૉમ્બે હ્યુમિનીટેરીયન લીગના નામે લખવો). (THE BOMBAY HUMANITARIAN LEAGUE)

અમદાવાદ શાખા-૪૦૩, નાલંદા એન્કલેવ, સુદામા રિસોર્ટની સામે, પ્રિતમ નગર, પહેલો માળ, એલિસ બ્રિજ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬. ફોન નં. (079) 26578113 & 3002 8113. Email: sanjay@jivdayamandali.org

જામનગર સંપર્ક સૂત્ર - શ્રી અનિલભાઈ જગજીવનદાસ શાહ(ખીરસરાવાળા) (M-9099526770) • નેમિનાથ કોમ્પલેક્ષ, ત્રીજો માળ, ચાંદી બજાર પાસે, જામનગર-૩૬૧૦૦૧. Ph.No.: (0288) 2665418 તથા શ્રી યોગેશભાઈ વોરા (M-9825388839)

૧) એક જીવ છોડાવવાના (નાનો કે મોટો)	રૂા. ૨૦૦૦/-	૪) સંસ્થાના ૧ ઢોરનો નિભાવ ખર્ચ ૧ મહિનાનો	રૂા. ૫૦૦૦/-
૨) અભયદાન રીઝર્વ ફંડ(કાયમી તિથી)	રૂા. ૨૦૦૦૦/-	૫) શ્રી જીવદયા માસિક આજીવન લવાજમ	રૂા. ૧૮૦૦/-
૩) ઘાસચારા રીઝર્વ ફંડ (કામયી તિથી)	રૂા. ૨૦૦૦૦/-	૬) શ્રી જીવદયા માસિક વાર્ષિક લવાજમ	રૂા. ૨૦૧/-

''જીવદયા''માં પ્રકાશિત વિચારો લેખકોના પોતાના છે. મુંબઈ જીવદયા મંડળી કે તંત્રી એ વિચારો સાથે સહમત હોય તે જરૂરી નથી.

સાચી શાંતિ

ડૉ. રતનબેન ખીમજી છાડવા

પ્રાચીન સમયની આ વાત છે. એક રાજકુમારે ગુરુના આશ્રમમાં રહીને બધા જ શાસ્ત્રોની અભ્યાસ કરી લીધો. જ્ઞાની થઈ ગયો તેમ છતાં તેને શાંતિનો અનુભવ થયો નહિ. હજુ કંઈક શીખવાનું બાકી છે એમ લાગ્યા કરતું હતું.

એક દિવસ ઉદાસ વદને તે ગુરુ પાસે ગયો. તેનો ઉદાસ ચહેરો જોઈને ગુરુએ પૂછ્યુ, 'વત્સ તારે કંઈ પૂછવું છે? ત્યારે વિનમ્રભાવે રાજકુમારે કહ્યું, હા, ગુરુદેવ, મેં વેદ વેદાન્ત, ઈતિહાસ, ઉપનિષદ, કલા, ગણિત આદિ સર્વ શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કર્યો, છતાં મને શાંતિનો અનુભવ થતો નથી. તેથી એવું લાગે છે કે યથાર્થજ્ઞાન કાંઈક જૂદું જ છે. આ જ્ઞાન મને ક્યારે અને કેવી રીતે મળશે?

ત્યારે ગુરુદેવે સ્મિત કરી તેના પ્રશ્નનો જવાબ આપવાનું ટાળી દીધું. અને માયાળુ સ્વરે તેઓ બોલ્યા, 'હે વત્સ! હમણાં તું આરામ કર.'

પોતાના પ્રશ્નનો જવાબ આપવાની ગુરુદેવની ઈચ્છા નથી એવું લાગતા રાજકુમાર પણ ત્યાંથી રવાનો થઈ પોતાની કુટીરમાં આવીને સૂઈ ગયો. પરંતુ આખી રાત તેમને ઊંઘ આવી નહિ. સવારે ઊઠીને પોતાનું નિત્યકાર્ય કરવા માટે નદીએ ગયો. રસ્તામાં જતા જતા તેના અન્ય સહાધ્યાયીઓ મળ્યા. સહુએ રાજકુમારને આદરપૂર્વક પ્રણામ કર્યા. પરંતુ તે કાંઈ સમજી શક્યો નહિ. તેને આશ્ચર્ય થયું. આથી પૂછી જોતાં તેને ખબર પડી કે તે દિવસથી આશ્રમમાં અધ્યાપકનું શિક્ષકનું કામ સોંપવામાં આવ્યું છે. આ ખબર જાણતાં તે તો વધારે બેચેન બન્યો. તેના મનમાં વિચાર આવ્યો કે, હું પોતે જ અપૂર્ણ છું, તો પછી બીજાને હુંશું શીખવવાનો?

અસ્વસ્થ ચિત્તે તે ગુરુજી પાસે ગયો અને ક્ષોભપૂર્વક બોલ્યો, 'ગુરુદેવ! ક્ષમા કરજો, હું પોતે જ હજુ જ્ઞાન મેળવું છું એવી પરિસ્થિતિમાં હું બીજાને શું શીખવીશ?

ગુરુદેવ તેને અધવચ્ચે જ અટકાવતાં કહ્યું, નહિ વત્સ, જે તારી પાસે છે, તે બીજાને આપ. એ જ પરમ જ્ઞાનને મેળવવાનો માર્ગ છે. શિક્ષણ દ્વારા તું એ પરમ જ્ઞાનની સાધના કર તેથી તને ચોક્કસ શાંતિ મળશે.

આ સાંભળી રાજકુમારનો ક્ષોભ દૂર થઈ ગયો અને ગુરુદેવની આજ્ઞા અનુસાર જ્ઞાન-દાનના કાર્યમાં જોડાઈ ગયો. જેના કારણે તેને સાચી શાંતિ, સમાધિ પ્રાપ્ત થઈ.

-અસ્તુ

આળસુ લોકો માટે જ ભગવાને આવતીકાલ સર્જી છે.

ગૌ-દૂધના જ પ્રોડ્ક્ટસ બનાવતી એશિયાની એકમાત્ર કંપની

નીલમ પુજારા

આજના જમાનામાં હવે મહિલાઓ પુરુષોની સાથે ખભેખભા મિલાવીને જીવનના દરેક પગથિયે આગળ વધી રહી છે ત્યારે ફક્ત ૨૪ વર્ષની નાની ઉંમરે જ ફેમિલી બિઝનેસમાં એમબીએ કર્યા બાદ પિતાના વ્યવસાયમાં જોડાઈને દેશમાં અનોખા એવા ગાયના દૂધના પ્રોડક્ટ્સના વ્યવસાયને આગળ વધારી રહી છે અક્ષાલી શાહ. હા, સમગ્ર એશિયામાં આ એકમાત્ર કંપની છે, જે ફક્ત ગાયના દૂધમાંથી જ પ્રોડક્ટ્સ બનાવીને તેનું ભારત સહિત દુનિયાભરમાં વેચાણ કરે છે. ૧૯૯૨માં પુણેના મન્ચર ખાતે ફાર્મ અને ફેક્ટરી ઊભી કરનાર દેવેન્દ્ર શાહ અગાઉ ભારતમાં જ્વેલરી ટેક્સટાઈલ્સનું ટ્રેડિંગ કરતા, પણ એક વખત તેઓ પુણેગયા ત્યારે તેમને અઢળક ગાયો જોઈને એક વિચાર આવ્યો. પુણે તેમનું મૂળ વતન અને ત્યાં તેમનો બાપ-દાદાનો ખેતીવાડીને સંબંધિત વ્યવસાય હતો. ગાયના દૂધની ઉપયોગિતા ઘણી છે. આપણા શાસ્ત્રોમાં પણ તેના વિશે જણાવ્યું છે, ગાયના દૂધના ગુણો વિશે અને તેનાથી શું ફાયદા થાય. ગાય આપણી રાષ્ટ્રમાતા ગણાય છે. સ્વાસ્થ્ય માટે તે અતિઉત્તમ છે. તેમાંથી વિટામીન પ્રોટીન મળે છે અને તેમાં ફેટ જરાય નથી હોતું. એટલું જ નહીં. માનવીના જન્મની શરૂઆત જ ગાયનું દૂધ પીને થાય છે. ખાસ કરીને શહેરોમાં ગાયનું ચોખ્ખું દૂધ અને તેના ઉત્પાદનો મળતા નથી. આથી દેવેન્દ્ર શાહને વિચાર આવ્યો કે ચાલો ત્યારે આ પવિત્ર વ્યવસાયમાં ઝંપલાવીએ અને મુંબઈમાં રહેતા હોવા છતાં તેમણે પુણેમાંથી તેમના વ્યવસાયની શરૂઆત કરી. ૧૯૯૨માં તેમણે આ કંપની સ્થાપી અને હવે તેઓ ગાયનું દૂધ અને તેના પ્રોડક્ટ્સ બનાવવા પર જ પોતાનું ફોકસ કરે છે. દેવેન્દ્રભાઈ તેમના આ વ્યવસાય વિશે કહે છે, દરેક વ્યક્તિએ ગાયનું દૂધ પીવું જોઈએ. બંનેના શરીરનું ઉષ્ણતામાન એક સરખું હોય છે. આથી તે આરોગ્યની દૃષ્ટિએ લોકોને બહુ માફક આવે છે.

વાઈસ પ્રેસિડેન્ટ અને સેલ્સ એન્ડ માર્કેટિંગ સંભાળતા અક્ષાલી શાહ કહે છે, અમારી કંપનીમા પરાગ મિલ્ક ફૂડ્સ હેઠળ કુલ ૧૫૦ પ્રકારના પ્રોડક્ટ્સ બને છે, જેમાં જુદી જુદી ચાર બ્રાન્ડ છે. ગોવર્ધન, ટોપ અપ, પ્રાઈડ ઓફ કાઉઝ અને ગો ચીઝ, જેમાં 'પ્રાઈડ ઑફ કાઉઝ' અમારી સ્પેશિયાલિટી છે. તેમાં ગાયનું અનટચ્ડ શુદ્ધ દૂધ હોય છે. તેની પ્રોસેસ એવી હોય છે કે તે ગાયના આંચળમાંથી દોહાઈને સીધું ગ્રાહક પાસે પહોંચે છે. તે વચ્ચેની પ્રોસેસ અને પેકિંગ દરમિયાન તેમાં માનવ સ્પર્શ થતો નથી.

સુખની કોઈ ક્ષણ દુઃખોથી ઘેરાયેલ ન હોય તે સંભવ નથી.

મશીનથી દૂધ દોહવાય અને સીધું તેની સાથે જોડાયેલા પાઈપમાંથી થઈને પેકીંગની બોટલમાં પહોંચી જાય છે અને તે બોટલ સીધી ગ્રાહકોના હાથમાં પહોંચે છે. આ બધી પ્રક્રિયા આઠ કલાકમાં થાય છે. અમારે ત્યાં રોજનું ૨૦ લાખ લીટર દૂધનું પ્રોસેસિંગ થાય છે. મુંબઈમાં આ યુનિક કોન્સેપ્ટ પહેલી વખત અમે લાવ્યા છીએ. વળી, અમારું આ દૂધ રીટેલર પાસે નથી જતું કે ફૂટપાથ પર કે કોઈ વિતરકને પણ નથી વેચાતું. તે અમારી કંપનીમાંથી સીધુ ગ્રાહકો પાસે જાય છે. મુંબઈમાં અમારા ડેપો છે, ત્યાંથી તમને આ દૂધ મળી રહે છે. અંબાણીથી લઈને ઐશ્વર્યા રાય બચ્ચન, સચિન તેંડુલકર, શિલ્પા શેટ્ટી, અક્ષય કુમાર જેવી સેલિબ્રિટીઝ અને બિઝનેસમેનો અમારું દૂધ વાપરે છે. થોડા સમય પહેલાં જ યુએસના ન્યૂયોર્ક ટાઈમ્સમાં પહેલા પાને અમારી કંપની વિશે છપાયું હતું કે 'ફાર્મથી સીધું દૂધ ઘર સુધી'. આ એક યુનિક કોન્સેપ્ટ છે. જે અમારા માટે ગર્વની વાત છે.

પોતાની કંપનીમાં પાંચ વર્ષથી જોડાયેલી અક્ષાલી એક સશક્ત મહિલા તરીકે પોતાના વ્યવસાયને વધુ ને વધુ ડેવલપ કરવા તરફ આગળ વધી રહી છે. નાની ઉંમરે એક મહિલા તરીકે આખી કંપનીનું માર્કેટિંગનું કામ કરવું એ બહુ સાહસનું કામ છે. અક્ષાલી કહે છે, મહિલાઓનું માઈન્ડ પુરુષો કરતા અલગ હોય છે. સામાન્ય રીતે મહિલાઓ રસોડાની રાણી ને ગૃહિણી જ બની રહે છે. જોકે, સાથે તે ડિસીઝન મેકર પણ હોય છે. એવી જ રીતે હું અમારી કંપનીમાં બીજી પેઢીની છું. એક મહિલા તરીકે મારી સામે મોટો પડકાર છે, જેને હું મારી કુશળતાથી ઝીલી રહી છું. તેમાં મારા પપ્પા મને બહુ સપોર્ટ કરે છે. હું કોઈપણ નિર્ણય લઉં તો તેને નકારતા નથી, કોઈપણ સ્ટ્રેટેજી હોય કે નિર્ણય હોય તો તેને હું અમલમાં મૂકી શકું છું. આજના સોશિયલ મીડિયાના જમાનામાં ફેસબુક પર કેમ્પેઈન કરવું હોય કે અન્ય કોઈ નિર્ણય તે મને અનુભવ કરવાનું કહે, ના ન પાડે.

આથી જ ભારતભરમાં કે વિદેશોમાં પણ હું માર્કેટિંગ માટે જાઉં તો મને સામેની પાર્ટી તરફથી પણ બહુ સારો રીસ્પોન્સ મળે. કોઈ કંપની એક્ઝીક્યુટીવ જાય તેની સામે કંપનીની ઓનર તરીકે હું જાઉં એટલે બહુ ફરક પડે. તેમને પણ લાગે કે કંપનીના ઓનર અમારી પાસે બિઝનેસ માટે આવ્યા છે. આથી તેઓ મને બહુ માન આપે. મારામાં ડિસીઝન મેકિંગ પાવર છે. આથી તાત્કાલિક નિર્ણયો લેવાના હોય તો તે પણ હું તરત જ લઈ શકું. પપ્પા સાથે મેં ૨૦ વર્ષની ઉંમરથી જ કામ શરૂ કરી દીધું હતું. આગળ અભ્યાસ કરવા માટે વિદેશમાં જવાની તક હતી, પણ મને લાગ્યું કે ભણીને જ્ઞાન મેળવ્યા પછી કામ કરવું તેના કરતા અભ્યાસ સાથે જ જો હું કંપનીમાં કામ કરવા માંડુ તો મને પ્રેક્ટીકલી નૉલેજ પણ મળી જાય. આથી વિદેશ જવાનું માંડી વાળીને મેં અહીંની એસ. પી. જૈન કૉલેજમાં એડમિશન લઈ લીધું અને ફેમિલી બિઝનેસમાં જ એમબીએ કર્યું, જે બહુ ઓછા વિદ્યાર્થીઓ કરતા હોય છે. સાથે કંપનીનું કામ પણ શીખતી ગઈ.

(ક્રમશઃ)

પ્રકાશ હોય ત્યાં અંધકાર ન હોય, તેમ જ્યાં પ્રેમ હોય ત્યાં અહંકાર ન હોય.

શાકાહારીઓ માટે એક ચેતવણી

લેખક - નીતીન સોની (ઈન્દોર)

અનુવાદક - પંકજ બુચ (ગાંધીનગર)

મેં પાછલા વર્ષે એક એવી રેસ્ટોરંટમાં વહીવટનો ચાર્જ સંભાળ્યો હતો, જ્યાં શાકાહારી અને માંસાહારી બંને પ્રકારનું ભોજન મળે છે. પોતાની આંખો સામે જ આવું પ્રદુષિત વાતાવરણ જોવું તે એક પીડાદાયક અનુભવ છે, જેને શબ્દોમાં વર્ણન કરવું કઠીન છે.

આવા નારકીય વાતાવરણમાં ભાગ લેવા બદલ હું મારી જાતને દોષી માનું છું, જવાબદાર માનું છું પરંતુ ક્યારેક કૌટુંબીક જવાબદારીઓ આવું કામ કરવા મજબુર કરી દે છે.

જે લોકો આવા રસ્ટોરંટમાં ભોજન કરવા જાય છે તે માને છે કે તે સંપૂર્ણ શાકાહારી ભોજન કરી રહ્યા છે, તે સાચું નથી તે સમજાવવા મને મારો અનુભવ તમારા સુધી પહોંચાડવો જરૂરી લાગ્યો છે.

ચાલો, તમને એક શાકાહારી + માંસાહારી રેસ્ટોરંટના રસોડા (કિચન)ની ઝલક બતાવવામાં આવે.

સર્વપ્રથમ તો પરિચય કરાવું છું કિચનની બનાવટનો જે સામાન્યતઃ ત્રણ ભાગોમાં વહેંચાયેલી હોય છે. તંદુર સેક્શન, ઈન્ડીયન સેક્શન અને ચાઈનીઝ સેક્શન.

તંદુર સેક્શન :

જ્યાં શાકાહારી અને માંસાહારી એટલે કે વેજીટેરીયન અને નોન-વેજીટેરીયન તંદુર ભોજન સામગ્રી તૈયાર થાય છે.

તંદુરી રોટીની સાથે નાનનો આટો પણ તૈયાર કરવામાં આવે છે. જેમાં આખો કરવા માટે, નરમ તથા સ્વાદિષ્ટ બનાવવા માટે ઈંડા વાપરવામાં આવે છે. જે ટેબલ તંદુરના કારીગર પાસે હોય છે, એકજ હોય છે જેના પર રોટીનો આટો (લોટ) અને નોનવેજની બધી આઈટમો એકીસાથે રાખવામાં આવે છે. જ્યારે તંદુરી મરઘી કે અન્ય માંસાહારી તંદુરી આઈટમ બનાવવાના હોય છે ત્યારે પહેલા તેના પર માખણ/તેલનું મિશ્રણ લગાવવામાં આવે છે. તે માટે ડબ્બામાં તેલ અને માખણનું મિશ્રણ ભરી રાખવામાં આવે છે. અને એક લાકડીમાં કપડું ભરાવી મિશ્રણમાં ડુબાડી તે મિશ્રણ તંદુરી મરઘી પર લગાડી દેવાય છે. તેજ લાકડીના કપડા વડે શાકાહારી લોકોની રોટી/ નાન માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે. કોઈપણ તંદુરી ડીશ જેવી કે પનીર ટીક્કા, પનીર પુદીના ટીક્કા, વેજસીક કબાબ બનાવાય છે જેને લોઢાના સળીયામાં ગોઠવી તંદુરમાં નાખવામાં આવે છે.

અહીં ધ્યાન રાખવા લાયક બાબત એ છે કે જે લોખંડના સળીયાનો ઉપયોગ માંસાહારી વાનગી જેવી કે તંદુરી મરઘી, ચિકન ટીક્કા, તંદુરી ફીશ વગેરેમાં ઉપયોગમાં લેવાય છે. પછી ઓર્ડર ભલે વેજનો હોય કે નોનવેજનો, તેજ સળીયાનો ઉપયોગ થાય છે. આ રીતે શેકાયેલા માખણ લગાવાયેલ તંદુરી વાનગી પર મસાલા લગાવાય છે જે એક મોટા વાસણમાં રાખવામાં આવે છે. શાકાહારી કે માંસાહારી કોઈપણ વાનગીને આજ વાસણમાં લપેટી-લપેટીને મસાલા લગાવાય છે.

જાતને જાળવો તો જગત જળવાઈ જશે; સ્વયંને સુધારો તો બધું સચવાઈ જશે.

ઈન્ડીયન સેક્શનઃ

રસોઈનો આ એક વિભાગ છે જ્યાં બધી શાકભાજી અને દાળ બને છે. અહીં એક-બે ભઠ્ઠીઓ અને ટેબલો બાજુ બાજુમાં રાખેલા હોય છે. ટેબલ પર બધો કાચો માલ જેવો કે માવો, પનીર, દૂધ, દહી અને ક્રિમ રાખેલું હોય છે. તેજ ટેબલ પર માંસાહારી ભોજનની કાચી સામગ્રી જેવી કે ઈંડા, માછલી અને ચિકન રાખવામાં આવે છે. ભઠ્ઠીની પાસે જ બધાં મસાલા રખાય છે. હવે કોઈપણ ઓર્ડર આવે પછી તે શાકાહારી હોય કે માંસાહારી કૂક (રસોઈયો) તેને બનાવવા માટે એકજ ફ્રાયપેન તથા ચમચાનો ઉપયોગ કરે છે. ઉદાહરણ તરીકે બટર ચિકનનો ઓર્ડર હોય તો કૂક પહેલાં તેના મોટા ચમચા વડે ફ્રાયપેનમાં ઘી નાંખશે પછી ફ્રાયપેનમાં ચિકન નાંખશે અને તેજ ચમચા વડે હલાવશે, પછી તેજ ચમચા વડે ક્રીમ, કાજુપેસ્ટ કે કોઈપણ મસાલા જેની જરૂર હોય લઈ લે છે પછી વેજ કે નોનવેજ બંને માટે સાથે બનાવાતી ગ્રેવી તેજ ચમચા વડે લે છે. બટર ચિકન બનાવ્યા પછી ફ્રાયપેન તો ધોવામાં આવે છે પરંતુ ચમચો બાજુમાં રાખેલ પાણી ભરેલી તપેલીમાં મૂકી દે છે, પછી દાળ પાતળી કરવી હોય કે ગ્રેવીમાં પાણી ઉમેરવું હોય તેજ તપેલીનું પાણી ઉપયોગમાં લેવાય છે. જે તપેલીમાં દરેક પ્રકારની વેજ-નોનવેજ વપરાયેલ ચમચા બોળવામાં આવે છે.

ક્રમશઃ - વધુ આવતા અંકમાં

પ્રભુત્વ સ્થાપવાનો ખેલ

■ **સંકલન : લલિત શાહ**

દરેક વ્યક્તિ તેના જીવનમાં પ્રભુત્વનો ખેલ ખેલતી હોય છે. તે અમીર હોય કે ગરીબ, સંપત્તિવાન હોય કે નિર્ધન, ઊંચ હોય કે નીચ, નાનો હોય કે મોટો - પણ તેને પ્રભુત્વનો યા ચઢિયાતાપણાનો ખેલ ખેલવો અતિપ્રિય હોય છે.

સત્તાધારી વ્યક્તિ સમાજ પર પોતાનું પ્રભુત્વ સ્થાપવા કોશિશ કરે છે. સમાજનો પ્રમુખ સમાજના સભ્યો પર પોતાનું પ્રભુત્વ લાદવા પ્રયાસ કરે છે. માફિયા પણ આવું પ્રભુત્વ દર્શાવી ધાકધમકી કે હત્યાથી પોતાનો પ્રભાવ દર્શાવવા પ્રયાસ કરે છે.

પિતા પુત્ર પર, પતિ પત્ની પર આવું પ્રભુત્વ સ્થાપવા અહર્નિશ પ્રયત્ન કરે છે. પ્રભુત્વની આ રમત પ્રાંગણમાં ખેલતાં બાળકોમાં પણ જોવા મળે છે. શાળામાં મોનિટર બનતા વિદ્યાર્થીઓમાં કે અગ્રતાક્રમે ઉત્તીર્ણ થતાં બાળકોમાં પણ જોઈ શકાય છે.

સામાન્ય વ્યક્તિ પણ અતિસામાન્ય પર કે મોટો ભાઈ નાના ભાઈ પર અહંકારપૂર્વક પ્રભુત્વ સ્થાપવાની કોશિશ કરે છે. એક અર્થમાં કહીએ તો દરેક માણસ પોતાના શિરે પ્રભુત્વનો પથ્થર ઊંચકીને ચાલતો હોય છે. એ પથ્થર તેની હેસિયત પ્રમાણે નાનો પણ હોય અને મોટો પણ હોય! પરંતુ એ પથ્થરનો બોજ માથા પર ઊંચક્યા વિના તેને જિંદગી જીવવાની મજા આવતી નથી.

હા, એવું બને ખરું કે તે વારંવાર જિંદગી ભારરૂપ કે બોજારૂપ બની ગયાની ફરિયાદ કરતો હોય છે, છતાં પ્રભુત્વના ગમતા બોજને તે નીચે ઉતારતો નથી.

કંજુસે ભેગો કરી જમીનમાં દાટેલો પૈસો જ્યારે પોતે જમીનમાં દટાઈ પછીજ બહાર નીકળે છે.

રાત્રિ ભોજન એટલે શરીરને કષ્ટ અને ત્રાસ: જાતને સતાવવી એ પણ હિંસા છે

મહેન્દ્ર પુનાતર

જૈન ધર્મમાં રાત્રિ ભોજનનો નિષેધ છે. ભગવાન મહાવીરના વચનો છે. સૂર્યોદયની પહેલાં અને સૂર્યાસ્ત બાદ શ્રાવકોએ, મુમુક્ષુઓએ, શ્રેયાર્થીઓએ તમામ પ્રકારના ભોજન-પાન વગેરેની ઈચ્છા નહીં કરવી જોઈએ, મહાવીરના આ વચનોને આપણે માત્ર અહિંસાના સંદર્ભમાં જ સમજ્યા છીએ, પરંતુ આમાં ઘણો વ્યાપ અને ગર્ભિત અર્થ રહેલો છે. માત્ર જૈનોએ જ નહીં, પરંતુ તમામ મનુષ્યોએ રાત્રિ ભોજન કરવું હિતાવહ નથી. અહિંસાની દૃષ્ટિએ વિચારીએ તો રાતે અંધારું થતા સૂક્ષ્મ જીવો, કિટાણુઓ, પતંગિયાઓ વગેરે ભોજનમાં પડવાનો અને આ રીતે હિંસા થવાનો સંભવ છે. જૈન ધર્મ અહિંસાપ્રધાન ધર્મ છે. એટલે આ મૂળભૂત હેતુ તો રહેલો જ છે. કેટલાક લોકો એવી દલીલ કરે છે કે પહેલાના સમયમાં વીજળી નહોતી, લાઈટ નહોતી, પ્રકાશ નહોતો એટલે જીવજંતુઓ ભોજનમાં પડવાનો સંભવ હતો, પણ હવે રાતે વીજળીનો પ્રકાશ હોય છે, અજવાળું હોય છે. ઘરમાં દિવસ કરતા વધુ રોશની હોય છે એટલે જીવજંતુ ભોજનમાં પડવાનો સંભવ રહેતો નથી, પણ કેટલાક જીવો સૂર્યાસ્ત પછી જ બહાર નીકળે છે, વિચરે છે, તે નરી આંખે દેખાતા નથી. અજવાળું હોય કે અંધારું તે ભોજનમાં જવાનો પૂરો સંભવ છે. આવા અસંખ્ય સૂક્ષ્મ જીવો ભોજનમાં જાય છે. સૂર્યનો તડકો અને પ્રકાશ હોય છે ત્યાં સુધી આ પ્રકારના જીવજંતુઓનો ઉપદ્રવ ઓછો હોય છે. પરંતુ સૂર્યાસ્ત થતા ઘાડાબંધ તેમનું આગમન થાય છે, એટલે રાત્રિ ભોજનમાં હિંસા થવાની જ છે.

રાત્રિ ભોજન નહીં કરવાનું હિંસાનું કારણ તો છે જ, પરંતુ મહાવીર ભગવાને પ્રકૃતિના નિયમો અનુસાર જીવનના મૂળભૂત તત્ત્વોને સમજીને પોતાના પર થતી હિંસાને રોકવા માટે પણ રાત્રિ ભોજન નહીં કરવા પર ભાર મૂક્યો છે. મહાવીરના ધર્મ અને જીવન અંગેના સિદ્ધાંતો વૈજ્ઞાનિક પૃથક્કરણ પર રચાયેલાં છે. ઉકાળેલું પાણી પીવું એવું જૈન ધર્મે સદીઓથી કહ્યું છે. આજે વિજ્ઞાન અને આરોગ્ય વિભાગો આ જ વાત લોકોને સમજાવી રહ્યા છે. જૈન ધર્મના આહારના જે નિયમો છે એ પ્રકૃતિ, આરોગ્ય અને સ્વાસ્થ્યના પાયા પર રચાયેલાં છે. એમાં ધર્મ તો છે જ પણ સાથે જીવન સંકળાયેલું છે. હવે આપણે પાછા રાત્રિ ભોજનના નિષેધની મૂળ વાત પર આવીએ આ માટે આપણે સૂર્યોદય અને સૂર્યાસ્તની ઘટનાને સહી અર્થમાં સમજવી પડશે.

સૂર્યોદયની સાથે જીવન વિસ્તરે છે. સવાર થતાં પશુ-પક્ષીઓ જાગી જાય છે. નિસ્તેજ પડેલા છોડવાઓમાં અને ઝાડપાનમાં ચેતન આવે છે. ફૂલો ખીલે છે, પક્ષીઓ કલરવ કરે છે અને આકાશમાં

ઊંચી છલાંગ લગાવે છે. રાત્રિ દરમિયાન થંભી ગયેલી તમામ પ્રવૃત્તિઓ સવારે શરૂ થઈ જાય છે. સમગ્ર ચૈતન્ય ધબકી ઊઠે છે. જીવન પ્રસરવા અને ફેલાવા લાગે છે, નવી તાજગી ઊભી થાય છે. સૂર્યોદયનો અર્થ સૂર્ય ઊગે છે એટલો નથી સાથે જીવન પણ જાગી જાય છે. સૂર્યાસ્તનો અર્થ છે જીવનનું સમેટાઈ જવું, સંકોચાઈ જવું, પ્રવૃત્તિઓ થંભી જવી. દિવસ છે જાગરણ અને રાત્રિ છે વિશ્રામ, શ્રમ અને વિશ્રામના આ આયામમાં દિવસે શ્રમ છે એટલે શક્તિની, ભોજનની આવશ્યકતા રહે છે. રાત્રિ વિશ્રામ છે એટલે ભોજનની જરૂરિયાત રહેતી નથી. સૂર્યાસ્ત પછી કરેલું ભોજન દિવસ દરમિયાનના ફેલાવાને સમેટી લેવામાં બાધારૂપ બને છે, કારણ કે ભોજન પણ એક શ્રમ છે અને તેમાં વધુ ઊર્જાનો ઉપયોગ થાય છે. શરીરને જ્યારે વિશ્રામની જરૂર હોય છે ત્યારે તેને શ્રમ આપીએ છીએ. ભોજન લીધું એટલે ભોજનનું કાર્ય પૂરું થઈ ગયું એમ આપણે સમજીએ છીએ, પણ શરીરનું ખરું કામ ભોજન લીધા પછી શરૂ થાય છે. શરીરમાં શ્રમ શરૂ થઈ જાય છે. શરીરના કણ કણ આ ભોજનને પચાવવામાં કામમાં લાગી જાય છે. તમામ શક્તિઓ પેટ તરફ કેન્દ્રિત થાય છે. રાત્રે ભોજન લીધા પછી બહાર વિશ્રામ હોય છે. આરામ હોય છે અથવા સૂવાની તૈયારી થતી હોય છે, પરંતુ શરીરની અંદર અવિરત શ્રમ અને ખળભળાટ શરૂ થઈ જાય છે. આના કારણે સરખી ઊંઘ થતી નથી. વિચારોના ઘોડા દોડ્યા કરે છે. આખી રાત પડખા બદલવા પડે છે અને વહેલી સવારે આ ખળભળાટ બંધ થાય છે ત્યારે પથારીમાંથી ઊઠવાનું મન થતું નથી અને શરીર કોથળા જેવું બની જાય છે. રાતે પેટમાં ઠાંસીને ભરેલા ભોજનને પચાવવા માટે ઊર્જા દોડતી હોય અને અંદર ભારે હલચલ હોય ત્યારે બહાર શાંતિ અને આરામ કઈ રીતે ઊભો થઈ શકે?

સૂર્યોદયની સાથે પ્રાણવાયુની માત્રા પણ વધે છે. ભોજન પચાવવા માટે તે જરૂરી છે. રાત્રિ દરમિયાન કાર્બનડાયોક્સાઈડનું પ્રમાણ વધે છે, જે ભોજનને પચાવવામાં બાધારૂપ બને છે. આ વૈજ્ઞાનિક કારણ છે.

બેચેની અને અનિદ્રાનું કારણ કસમયે પેટમાં પડેલું ભોજન છે. રાત્રે સ્વપ્નો આવવા, અસુખ અનુભવવું, ઘડીએ ઘડીએ ઊંઘ ઊડી જવી, ઊંઘમાં ઝબકી જવું, ભય ઊભો થવો, ધબકારા વધી જવા, આ બધાનું કારણ રાત્રિ ભોજન છે, જે સમયે શરીરને સંપૂર્ણ આરામની જરૂર હોય છે ત્યારે આપણે તેને કામ આપીએ છીએ. શારીરિક પ્રકૃતિ વિરુદ્ધની આ પ્રક્રિયા છે. એટલે તેનો પ્રતિભાવ પણ એ જ રીતે ઊભો થવાનો. રાત્રિ ભોજન લીધા પછી સવારે ઊઠતી વખતે સ્ફૂર્તિ રહેશે નહીં, કારણ કે શરીરે આખી રાત ભોજન પચાવવામાં શ્રમ કરેલો છે. વિશ્રામ વગર શરીરમાં તાજગી કેવી રીતે આવે? સૂર્યાસ્ત પહેલા ભોજન લીધું હશે તો ઊંઘ પણ બરાબર આવશે અને સવારમાં સૂર્યોદય પછી નાસ્તો કરવાની પણ અનોખી મજા આવશે.

ક્રમશ - વધુ આવતા અંકમાં

માણસ સફળતાને પોતાની હોશિયારી ગણે છે જ્યારે નિષ્ફળતાને નસીબ કહે છે.

માણસ બીજાને મારવા ક્રૂર બની શકે છે, માણસ નરસંહાર કરી શકે છે... જ્યારે પ્રાણીઓ બીજાની વેદના જોઈ શકતા નથી

માનવ જાત અને જીવાણુ જગત કે પ્રાણી જગત વચ્ચેફર્ક શું છે? આ આર્ટીકલમાં તે સમજાવવાનો પ્રયાસ કરાયો છે. એલેક્સ બોઈઝે લખેલી એલીફન્ટસ ઓન એસિડ પુસ્તક એ લેખકને થયેલા વિચિત્ર અનુભવોની વાત છે. કેટલાંક અનુભવો એકદમ આઘાત છે. ઉદાહરણ તરીકે બે મોઢાવાળું કૂતરું જીવી શકે કે નહીં તે માટેના પ્રયોગો દરમ્યાન સેંકડો કુતરાઓને મારી નાખવામાં આવે છે. બે ઉદાહરણો તો આંખો ખોલી દે એવા છે જેમાં માનવ જાત કુદરત પર કેવા અત્યાચાર કરે છે તે જોવા મળશે.

શા માટે માણસ આટલો બધો ક્રૂર બની જાય છે. એવું તો શું થાય છે કે જેનાથી માણસ આક્રોશવાળો, રફ, અસામાજીક કે ઘાતકી બની જાય છે. તેની પાછળ કેમીકલની અસમતોલ સ્થિતિ કે કોઈ વિટામીનની ઉણપ જવાબદાર નથી હોતી. વિજ્ઞાનીઓ માને છે કે ઘણીવાર માણસ ઝનૂની બની જાય છે. ફીલીપ્સ ઝીમ્બાર્ડોના જણાવ્યા અનુસાર માણસ ઘણીવાર કોઈ ઘાતકી કૃત્ય કરી બેસે છે તેની પાછળ ખોટી પરિસ્થિતિનું પ્રેશર પણકામ કરતું હોય છે.

શું કોઈ અજાણ્યાના આદેશથી તમે કોઈની હત્યા કરી શકો ખરા? તમે તેનો જવાબ 'ના' માં આપો તે સ્વભાવિક છે. પરંતુ ૧૯૬૦ના દાયકાની શરૂઆતમાં યેલે યુનિવર્સિટીમાં થયેલા પ્રયોગો પરથી જાણવા મળ્યું છે કે જો ક્રૂર કાર્યમાં પોતાનું હીત છૂપાયેલું હોય અને તે કામ માટે અન્ય કોઈ જવાબદારી ઉઠાવવા તૈયાર હોય તો તેક્રૂર કાર્ય માટે તૈયાર થાય છે.

જર્મનોએ જે રીતે હજારો 'જયુ' લોકોને મારી નાખ્યા એવું અમેરિકા કરી શકેખરું એ સંશોધન સ્ટેનલી મિલગ્રામ કરવા માગતા હતા.

જે માટે તેમણે સામાન્ય લોકો, પોસ્ટ ખાતામાં કામ કરતાં લોકો શિક્ષકો, સેલ્સમેનો, ફેક્ટરીના કારીગરો વગેરેને પસંદ કરીને પૂછ્યું હતું કે તમને કોઈ ઉપરી અધિકારી કોઈ આદેશ આપે તો તે પ્રમાણે કામ કરો ખરા? તે કામ માટે કોઈ દબાણ પણ નહીં થાય, જોકે આ આદેશ પાળવા માટે તેમને કોઈ વળતર નહીં મળે. મેમરી એન્ડ લર્નીંગ નામના એક અભ્યાસ હેઠળની જાહેરાતમાં ઉપરોક્ત મુદ્દા માટે સ્વૈચ્છિક કાર્યકરોની માંગણી થઈ હતી. તેમાં પ્લીઝગોઓન, પ્લીઝકન્ટીન્યુ જેવા જ આદેશો તેમને મળવાના હતા.

આ કાર્યકરોને એક્ટીંગનો રોલ કરતી એક વ્યક્તિના આદેશ પાળવાના હતા. કાર્યકરોને એમ કહેવામાં આવ્યું હતું કે આદેશનું પાલન નહીં કરનારને સજા થશે એવો ડર કેટલી માત્રામાં છે તેનો પ્રયોગ કરવાનો હતો. જ્યારે આદેશ આપનારનું ખોટે પાલન શીખનાર કરતો ત્યારે એક મશીનના બટન દ્વારા ઈલેક્ટ્રીક શોકનો ઝાટકો આપવામાં આવતો હતો. આ શોકના

ઝાટકાની તીવ્રતા વધતી હતી. આદેશનું પાલન કરનારને ઈલેક્ટ્રીક ખુરશી પર બેસાડી રાખવામાં આવતો હતો. શીખનાર કોઈ હાર્ટમાં દુઃખે છે એમ કહેતો તેને જવા દેવાતો. આદેશ આપનાર જોઈ ના શકે તે રીતે આદેશ માનનારાને બેસાડાતા હતા.

જ્યારે શોકની તીવ્રતા વધતી ત્યારે લર્નર કે આદેશ માનનાર ચીસ પાડી ઉઠતો હતો. ૭૫ વોલ્ટના લેવલ પરની માત્રા જ્યારે ૧૨૦ પર પહોંચતી ત્યારે તે બૂમો પાડવા લાગતો હતો અને ૧૫૦ પર પહોંચે ત્યારે તે મોટેથી રડવા લાગતો હતો. આ બધાનું રેકોર્ડીંગ થતું હતું. કેટલાંક કિસ્સામાં આદેશ આપનાર ટીચરોને પણ પરસેવો વળી જતો હતો. આ વખતે તે સંશોધન કરનારાઓનું માર્ગદર્શન મેળવતા હતા. જોકે પ્રયોગોના કારણે આ સ્થિતિ હતી. સ્ટેનલી મિલગ્રામે તેના અભ્યાસ પરથી જોયું હતું કે કોઈ પણ સહન કરવાની ચોક્કસ માત્રા કરતાં આગળ સહન કરી શકતો નથી.તેમ છતાં આદેશ મેળવનારા જે લોકો બેસી રહ્યાતે ૪૫૦ વોલ્ટ સહન કરીશકતા નહોતા. તેમની ચીસો પણ બંધ થઈ ગઈ હતી. તે ક્યાં તો મૃત્યુ પામતા કે બેભાન થઈ જતાહતા.સ્ટેનલી મિલગ્રામે લખ્યું છેકે હજારો લોકો પરના પ્રયોગો પરથી લાગે છે કે નાઝી જર્મની એ જે ડેથ કેમ્પ રાખ્યા હતા તેવા કેમ્પો કરનારા લોકો અમેરિકામાંથી પણ મળી શકે છે. આ સંશોધનકારોએ એમ પણ જોયું છે કે ક્રૂરતાનું લેવલ ગમે તેટલું તીવ્ર હોય પણ તેનો ભોગ બનનારાની ચીસો ના સંભળાય ત્યાં સુધી સજા આપનારને કોઈ ફર્ક પડતો નથી. જો સજા આપનાર ચીસો સાંભળે તો પણ ૬૫ ટકા લોકો સજા આપવાનું ચાલુ રાખે છે. ૩૦ ટકા લોકો વધુ તીવ્રતા વચ્ચે પણ સજા આપે છે. મહિલાઓ પણ આ ક્ષેત્રે સમાન છે.

વિવિધ દેશોમાં આવાજ પ્રયોગો કરાયા છે. દરેક દેશમાં પરિણામો એક સમાન મળ્યા છે.

ચાર્લ્સ શેરીડયન અને રિચાર્ડ કિંગે આવો જ પ્રયોગ બોક્સમાં પુરેલા નાના ગલૂડિયા પર કર્યો હતો. સંશોધનકારોને કહેવાયું હતું કે ગલૂડિયું ખોટી જગ્યાએ ઉભું રહે તો તેને શોક આપો. આરીતે તેને તાલીમ પણ અપાય છે.હકીકતે તો ગલૂડિયાં માટે કોઈ સાચી જગ્યા નથી હોતી. સંશોધનકારો ગલૂડિયાંને શોક આપ્યા કરે છે તે બચવા કૂદાકૂદ કરે છે. અંતે થાકીને મોતને ભેટે છે. ગલૂડિયાંની ચીસો સાંભળીને શોક આપનાર ટ્રેનર પણ દ્રવી જાય છે છતાં તે કામ ચાલુ રાખે છે. બ્લડ પ્રેશર વધારતા આવા પ્રયોગો ચાલુ રહે છે. સંશોધનકારો તેમનો આદેશ માનનારાઓને કહે છે કે સફેદ ઉંદર તેમના હાથમાં પકડો અને તેનું માથું જુદું કરી નાખો. આપ્રયોગમાં માણસો અપશબ્દો બોલે છે અને મહિલાઓ રડવા લાગે છે. પરંતુ અહીં જ્યારે ઓર્ડર માનવાની વાત છે એટલે ૭૫ ટકા લોકો ઉંદરનું માથું જુદું કરી નાખે છે. જ્યારે ઉંદરનું માથું જુદું કરી નાખે છે. જ્યારે ઉંદરનું શરીર તેમની હથેળીમાં હોય છે ત્યારે તે ધ્રૂજવા લાગે છે અને તેને છોડી દેવા માગે છે.

આ પ્રયોગની વિરૂદ્ધમાં શિકાગોમાં

પ્રયોગ થયા છે. સંશોધનકારોએ રીસસ પ્રકારના વાંદરાને પાંજરામાં પુર્યા હતા. ખોરાક મેળવવામાં તેમણે ચેન ખેંચવી પડે એવી ગોઠવણ હતી. પરંતુ જેવી તે ચેન ખેંચે કે તેની બાજુના પાંજરાના વાંદરાને ઈલેક્ટ્રીક શોક લાગતો હતો. જોઈને વાંદરા ચેન ખેંચતા બંધ થઈ ગયા હતા.કેટલાંક વાંદરા ભૂખ્યા રહીને મરી ગયા પણ ચેન ખેંચવા તૈયાર નહોતા થાય. આ પ્રયોગો જ્યારે જ્યારે વાંદરા, ઉંદર અને વંદા પર થયા છે ત્યારે તેમણે પણ મોતને વધુ પસંદ કર્યું હતું. આ પ્રાણીઓએ પાડોશીનું દુઃખ જોવાના બદલે મરવાનું પસંદ કર્યું હતું.

પ્રાણીઓની આ વેદના અને પાડોશી પ્રત્યેની લાગણી જોઈને એમ નથી લાગતું કે આપણે પૃથ્વી પર રહેવા લાયક છીએ ખરા?? આ પ્રાણીઓ દુઃખ સહન કરવાના બદલે મોત વધુ પસંદ કરે છે. આપણે પૃથ્વી માટે લાયક છીએ? આપણે પૃથ્વી પરના અન્ય જીવો કરતા સુપીરીયર કેવી રીતે છીએ?

-મેનકા ગાંધી

ગગન જન જના રહા, પવન સનસના રહા

ખિમજી કચ્ચુભાઈ વોરા - મલાડ

૧. યે આસમાન સો રહા
પવન ભી જોરસે ચલા,
સારે ભારત મેં આજ હૈ તુફાં
પતંગ બાજોં હો સાવધાન (૧)
ભારતવાલોં સુનો ભાઈયોં
સંકટમેં આજ મેરી જાન
પતંગ મેરી જાન લેતી હૈ
મુઝે બચાઓ આજ
મેરી રક્ષા કરો તુમ આજ (૨)

૨. જગત માતા મેરી બહનોં
વિનંતી સુનો મેરી આજ
મુક્કા ઓર બેગુનાહૂ
આયા હૂં આપકે દ્વાર
મેરી રક્ષા કરો તુમ આજ (૩)

૩. દુનિયા વાલોં મેરી સુનો
શાંતિ દૂત મેરી પહેચાન
આપકા સંદેશા મેરે ગલે બાંધકે
લે જાતા હૂં સરે ગાંવ
સુરજ ઢલા મૈં ખાતા નહિ
પાની કી પ્યાસ મૈં પીતા નહિ
મેરી હૈ જૈનોકી પહચાન
પતંગ બાજોં હો સાવધાન (૪)

૪. દિલસે ન હાર, પ્રભુ કો પુકાર
વો હી તુજે ખતરોં સે કર દેગા પાર
ઈન્સાન ના ઈન્સાન હૈ
ઓ બડા બેઈમાન હૈ
જૈન લોગો કી રોતી હૈ જાન
પતંગ બાજોં હો સાવધાન (૫)

૫. મંદિર, મસ્જિદ, ગુરૂદ્વારોં
ચર્ચો મેં આજ હૈ તુફાન
ઈન્સાનિયત રો રહી હૈ
સેતાનિયત સો રહી હૈ
કલજુગકી યહી તો પહચાન
હિંસા છોડો અહિંસા મેં જીઓ
ખીમજી કી બાત સુનો આજ
પતંગ બાજોં હો સાવધાન (૬)

માતૃભૂમિ માટે બલિદાન આપવા તૈયાર રહીએ...

- રામશર્મા આચાર્યજી

ભાવાર્થઃ હે માતૃભૂમિ! અમે તારા ખોળામાં જ મોટા થઈએ છીએ અને આરોગ્યવર્ધક પદાર્થો પ્રાપ્ત કરીએ છીએ. એટલા માટે સમય આવે ત્યારે તારા માટે બલિદાન આપવામાં પાછીપાની નહિં કરીએ.

સંદેશઃ માતા તો આપણને ફક્ત જન્મ આપે છે, પરંતુ માતૃભૂમિ તો આપણું લાલનપાલન, પોષણ અને રક્ષણ કરે છે. એ જ આપણને રહેવા માટે આશરો આપે છે. અન્ન, જળ, વાયુ, કફ, ઔષધિ, વનસ્પતિ, પશુ, ધન બધું જ આપણને આ સ્નેહમયી મા પાસેથી જ મળે છે. એના સ્વાસ્થ્યપ્રદ સંરક્ષણમાં રહીને આપણે શારીરિક, માનસિક અને આત્મિક ઉન્નતિ કરીએ છીએ. એના અપાર ઉપકારોની કોઈ મર્યાદા જ નથી. એનું માતૃઋણ ચૂકવવાનો પ્રયાસ કરવો તે આપણું કર્તવ્ય છે.

માતૃભૂમિના રક્ષણ માટે પ્રાણોનું હસતાં હસતાં બલિદાન આપી દેવું તે ભારતના રાષ્ટ્રભક્તોની ગૌરવશાળી પરંપરા રહી છે, પરંતુ આપણી કર્તવ્યભાવના ક્યારે જાગૃત થશે ? આપણને ક્યારે સદ્‌બુદ્ધિ આવશે અને આપણે આપણું સર્વસ્વ માતૃભૂમિનાં ચરણોમાં સમર્પિત કરવા ક્યારે તત્પર થઈશું ? ભાવનાત્મક નવનિર્માણની જરૂરિયાતનું મહત્ત્વ સમજનારા અને તેના માટે કંઈક ત્યાગ કરવાની હિંમત રાખનારા લોકો જ માતૃભૂમિનું આ ઋણ ચૂકવી શકે છે. જેમનાં અંતઃકરણમાં દેશભક્તિ, સમાજસેવા, પરમાર્થ અને લોકમંગળ માટે કંઈક કરી છૂટવાની ભાવનાઓ લહેરાઈ રહી હોય એવા નરરત્નો જ પોતાનું જીવન ધન્ય બનાવે છે અને આજના સમયની મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા અદા કરે છે.

રાષ્ટ્રને આજે એવા સપૂતોની જરૂર છે કે જેઓ ધર્મના સહારે ભાવનાત્મક, નવનિર્માણના કાર્યમાં જોડાઈ શકે, ઘર-સંસારમાં રહેવા છતાંય સાધુ-બ્રાહ્મણની પરંપરાને નિભાવી શકે. એનાથી જનસમાજનું શુદ્ધિકરણ થશે અને સદ્‌ગુણો તેમજ સત્પ્રવૃત્તિઓની સુગંધથી દેશનો ખૂણેખૂણો મહેંકી ઊઠશે. પ્રાચીનકાળનું ભારત દેવોપમ મનુષ્યો અને સ્વર્ગીય પરિસ્થિતિઓથી ભરપૂર હતું, કારણ કે દેશવાસીઓનું રાષ્ટ્રીય ચારિત્ર્ય ઉચ્ચકક્ષાનું હતું અને માતૃભૂમિ પ્રત્યેનાં કર્તવ્યોનું પૂરી પવિત્રતા અને ઈમાનદારીપૂર્વક પાલન કરવામાં આવતું હતું. વ્યક્તિગત સ્વાર્થનું રાષ્ટ્રહિત આગળ કોઈ જ મહત્વ નહોતું.

તદ્‌ઉપરાંત, આ ધરતીમાતા પ્રત્યેનું આપણું કર્તવ્ય પર્યાવરણનું સમતોલન જાળવી રાખવાનું પણ છે. આપણે ધરતીમાંથી દરેક પ્રકારની ખનિજ, વનસ્પતિ અને ઔષધિનું દોહન કરતા રહીએ છીએ, પરંતુ તેના પોષણ પ્રત્યે ધ્યાન આપતા નથી. એટલું જ નહિં, ચારેતરફ જાતજાતની ગંદકી ફેલાવીને રાતદિવસ વધુને વધુ પ્રદૂષણ ફેલાવતા રહીએ છીએ. આપણા આ અજ્ઞાન પર અને સ્વાર્થપૂર્ણ આચરણ પર ધિક્કાર છે. ધરતી માતા પ્રત્યે આ ઘોર પાપ છે. આપણે તાત્કાલિક એનો પશ્ચાતાપ કરવો જોઈએ. એ સમયનો પોકાર છે. તેને ન સાંભળીને આપણે પોતે પોતાના પગ પર કુહાડો મારી રહ્યા છીએ. વૃક્ષારોપણ અને વૃક્ષોનું રક્ષણ કરવું તે ધરતીનું જીવન રક્ષણ કરવા માટે સૌથી જરૂરી તત્ત્વ છે. આ હકીકતની અવગણના કરીને આપણે જાતે જ આપણા સર્વનાશને આમંત્રિત કરી રહ્યા છીએ. જે માતૃભૂમિ આપણને બળ, બુદ્ધિ, દીર્ઘાયુષ્ય, સુખ, સંપત્તિ સર્વે કંઈ આપે તેના પ્રત્યે આપણે આપણું કર્તવ્ય નિભાવવું જ જોઈએ.

'અંતર્મુખી' બન્યા વગર અંતરયામીની પિછાણ નહીં થાય.

આર્યોએ ૬,૦૦૦ વર્ષ પહેલાં દેશમાં ગોપાલન, કૃષિ અને વેપાર શરૂ કર્યાં હતાં

વેદકાળનો સમાજ સભ્ય, સુસંસ્કૃત, વિકસીત અને વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ ધરાવતો સમાજ હતો. આમ તો આર્યો ઉત્તર ધ્રુવના માર્ગેથી ભારતમાં આવ્યા હતા એવું મહત્વનું સંશોધન મહાન સ્વાતંત્ર્ય સેનાની અને મોટાગજાના ગણિતશાસ્ત્રી-ખગોળશાસ્ત્રી બાળ ગંગાધર ટીળકજીએ કર્યું હતું. ટીળકજીએ આ અતિ વિશિષ્ટ સંશોધનની વિગતો તેમના યાદગાર પુસ્તક ઓરાયન (મૃગનક્ષત્ર)માં રજૂ કરી છે. આર્યો મૂળભૂત રીતે પ્રકૃતિ પ્રેમી અને પ્રકૃતિ પૂજક હતા. એટલે કે આર્યો તેમના રોજબરોજના જીવનમાં સૂર્યની ઉપાસના કરતા. સાથોસાથ જળ, વાયુ, પૃથ્વી, આકાશ અને અગ્નિ એમ કુદરતનાં પંચ તત્ત્વોનું પણ પૂજન કરતા.

ઋગ્વેદ કહે છે, દેખાવમાં ઊંચા, પડછંદ, સોહામણા, ચહેરા પર ભરપૂર સ્ફૂર્તિ અને તાજગી ધરાવતા અને તેજસ્વી બુદ્ધિપ્રતિભાવાળા આર્યો ભારોભાર લડાયક વૃત્તિ પણ ધરાવતા હતા. એટલે આર્યોએ આ નવી દુનિયામાં સ્થિર થવા આ દેશના મૂળ નિવાસીઓ સાથે સતત લડાઈ કે યુદ્ધ કરતા અને વિજય પણ મેળવતા. યુદ્ધ કળામાં જબરા પ્રવીણ એવા આર્યો આજથી ૬,૦૦૦ વર્ષ અગાઉ પણ ભાલાં, કુહાડી, તીરકામઠાં વગેરે જેવાં હથિયારો સહિત શરીરની રક્ષા માટે લોખંડનું મજબૂત બખ્તર તથા યુદ્ધમાં પોતાના સાથીઓને ઉત્સાહ અને જોમ રહે તે માટે નગારાં વગેરેનો ઉપયોગ કરતા હતા. જોકે આર્યો અશ્વ એટલે કે ઘોડા પર બેસીને યુદ્ધ કરતા એવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ નથી મળતો.

આર્યોના વિવિધ વ્યવસાયઃ ગોપલનઃ ઋગ્વેદ કહે છે, એક વખત આર્યો આ નવી દુનિયામાં સ્થિર થઈ ગયા તે પછી તેઓએ તેમના ભરણપોષણ માટે વિવિધ વ્યવસાયો પણ અપનાવ્યા હતા. ઉદાહરણરૂપે આર્યોએ શરૂઆતના તબક્કે ઢોર-ઢાંથરનો ઉછેર કરાવનો મુખ્ય વ્યવસાય શરૂ કર્યો હતો. જોકે આર્યો પાસે તે વખતે ગાયો સૌથી વધુ હતી. આમ પણ વેદકાળમાં ગાયનું ધાર્મિક મહત્વ ઘણું વધુ હતું. ગાયનાં ગુણ અને લક્ષણો અન્યપ્રાણીઓની સરખામણીએ વધુ સાત્વિક, ઉમદા અને ઉપયોગી હોવાથી તે વખતના સમાજે ગાયને માતાનો પૂજનિય દરજ્જો આપ્યો હતો. ખાસ કરીને ગાયનું દૂધ, દહીં, ઘી, મૂત્ર અને ગોબર માનવ આરોગ્ય માટે અતિ ઉત્તમ હોવાથી તેને પંચગવ્ય કહેવાય છે. આર્યોને ગાયનો આટલા બધા ઉત્તમ ગુણોની સુપેરે જાણ હોવાથી તેઓએ ગાયનો મોટાપાયે ઉછેર કર્યો હતો. આટલું જ નહીં, આર્યો તેમની મનોકામના પૂર્ણ કરવા અને ઈશ્વરની કૃપા મેળવવા માટે પર ગાયનું નિયમિત રીતે પૂજન-અર્ચન કરતા હતા કારણ કે ગોમાતામાં ૩૩ કરોડ દેવતાનો વાસ હોય છે એવી મજબૂત ધાર્મિક માન્યતા હતી અને આજે પણ છે.

ઋગ્વેદના ૧૦માં મંડલના સુક્ત-૧૭માં ઋષિ અગ્નિ દેવની સ્તુતિ કરતાં કહે છે, હે, અગ્નિદેવ, સોમરસ પ્રાચીન ઋષિઓ અને દેવતાઓ માટે અંતરિક્ષ લોકમાં ઉત્પન્ન થયો છે. અમારા પ્રખર-તેજસ્વી પૂર્વજોને આ સોમરસ પ્રાપ્ત થયો હતો. અમે સાત યાજ્ઞિકો એક જ લોકમાં રહીએ છીએ અને આ સોમરસને આહુતિરૂપે અર્પણ કરીએ છીએ. અમારી ગાયો વારંવાર પાછી ફરીને

મનને ઘોડાને 'ચિંતન'ની લગામ કાબૂમાં રાખી શકે છે.

અમારી પાસે આવે છે. અમારા સંરક્ષણમાં રહીને તે બધી ગાયો પરિપુષ્ટ બને. હે અગ્નિદેવ, તમે આ બધી ગાયોને અમારા ગૌષ્ઠમાં સ્થાપિત કરો જેથી તે અહીં રહીને અમારાં ધન અને ઐશ્વર્યને પરિપુષ્ટ કરે.

ઋગ્વેદના નવમા મંડલના સુક્ત-૪૯માં ઋષિ સામદેવને સ્તુતિ કરતાં કહે છે, હે સોમદેવ, (સોમદેવ એટલે ચંદ્ર) બળવર્ધક અને પાપનાશક એવો આ સોમરસ અમારા અને અમારી સંતતિ માટે પશુ અને ધન પ્રદાન કરનારો બનો. અમારી અને અમારી ગાયો માટે ઉત્તમ ધન અને પૌષ્ટિક અન્ન આપનારા હે સોમદેવ, તમે અમારી સુંદર પ્રાર્થનાનો સ્વીકાર કરો.

નવમા મંડલના સુક્ત-૧૧માં મધુર દૂધનો અને એ સુક્ત-૨૧-૨૨માં જ્ઞાનવર્ધક દહીંનો પણ સરસ ઉલ્લેખ છે.

ઋગ્વેદમાંના આ બધા ઉલ્લેખ દ્વારા જાણી શકાય છે કે આજથી ૬,૦૦૦ વર્ષ પહેલાં આર્યોને ગાયોનું મહત્વ બરાબર સમજાયું હતું અને એટલે આર્યોએ ગાયને માતાનો ઉત્તમ અને પવિત્ર દરજ્જો આપ્યો હતો જે પરંપરાને આજે આટલાં હજારો વરસ પછી પણ ભારતીયોએ જાળવી રાખી છે.

વળી, ભારતીય સંસ્કૃતિના કીર્તિ ધ્વજરૂપ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ પણ દરરોજ ગાયમાતાનું પૂજન કરતા હતા. ગીતાના ગાનારા જ્યારે તેમની વાંસળી વગાડતા ત્યારે ગાયો અને ગોપીઓ પણ દોડી આવતી અને બાંસૂરીના મધુર સંગીતના નાદમાં તન્મય બની જતી. એટલે કે આર્યોએ આજથી ૬,૦૦૦ વર્ષ અગાઉ ગોપાલનનો વ્યવસાય અપનાવ્યો હતો. આનંદની બાબત તો એ છેકે ગોપાલનનો આ વ્યવસાય આજે પણ ભારતમાં ચાલુ છે.

-જગદીશચંદ્ર ભટ્ટ

તું મને ભગવાન એક વરદાન આપી દે

ખિમજી કચ્ચુભાઈ વોરા - મલાડ

૧. તું મને ઈન્સાન એકાદ દો
વચના તો આપી દે
જ્યા ઉડે ના પતંગ
ત્યાં સ્થાન આપી દે (૧)
પતંગની આ ગેલછા
મુજ રાકં ઉપર કેમ ?
મુક પંખીની વેદના
વિચાર જો એ નેમ (૨)

૨. ઉત્તરાયણના દિવસોમાં
પતંગ ચગાવો કેમ
રૂદય અમારા થરથરે
જલ બિન મછલી જેમ (૩)

૩. આ દુનિયામાં અહિંસા જેવો
શબ્દ બીજો ના કેમ
અનંત ચોવિસી ચાલ્યો આવતો
તીર્થંકરોનો પ્રેમ (૪)

૪. આ આલમ ના અહિંસા પ્રેમી
વિચારજો આ ગેમ
ખાલી આવ્યા ખાલી જવાના
સાથે આવશે પ્રેમ (૫)

૫. ભારત ભરમાં રોજ હિંસાનો
જોર વધે છે કેમ
લાખો પશુઓ અને પક્ષીઓં
રોજ મરે છે કેમ
પતંગ બાજો વાંચો વિચારો
મુક પક્ષી નો પ્રેમ
હિંસા છોડો અહિંસા સમજો
ખીમજી ની આ નેમ (૬)

નકામી વાતો જે ભૂલી જાય છે તેની સ્મરણશક્તિ સારી કહેવાય છે.

બિલાડી આડી ઊતરે તો પાછા ફરશો ખરા ?

ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ

અરે! બિલાડી આડી ઊતરી એટલે અપશુકન થયાં, એમ માનીને પાછા વળી જનારાઓનો પાર નથી. પણ સવાલ એ છે કે જેણે પોતાના ઘરમાં બિલાડી પાળી હોય, એને તો આવાં કેટલાંય અપશુકન થતાં હોય છે. આપણાં અપશુકનો અને અંધશ્રદ્ધા એ એક વિચિત્રતાનો ખજાનો છે અને એમાં પણ બિલાડીના શુકન-અપશુકન વિશે તરહતરહની માન્યતાઓ જગત આખામાં તમને જોવા મળશે! ભાગ્યે જ કોઈ પ્રાણીના ભયથી રોગ ઉત્પન્ન થતો હોય છે, પણ કેટલાક લોકો બિલાડીથી ભય અનુભવતા હોય છે અને આવા રોગને એલ્યુરોફોબિયા કહેવામાં આવે છે. કૂતરાની જેમ બિલાડીને પણ હડકવા થાય છે!

વહેમોની મજા કહો તો મજા અને વિચિત્રતા કહો તો વિચિત્રતા, તે એ છે કે એક જ પ્રાણી અમુક દેશમાં અત્યંત શુકનવંતુ ગણાતું હોય અને બીજા દેશમાં અનિષ્ઠ લાવનારું અપશુકનિયાળ મનાતું હોય છે. છેલ્લાં એક કરોડ વર્ષથી આ પૃથ્વી પર જીવતી બિલાડીને કેટલાક દેશના લોકોએ વધાવી છે. તો કેટલાક લોકોએ એને ધિક્કારી છે. આપણે ત્યાં શુકન-અપશુકનમાં માનનારાઓ બિલાડી આડી ઊતરે અને પાછા ફરી જાય છે ત્યારે છેક પ્રાચીન ગ્રીસમાં જો કાળી બિલાડી આડી ઊતરે તો એમ કહેવાતું કે તમારા જીવનમાં નસીબની ઘડીઓ લઈને આવે છે અને આવી નસીબવંતી હોવાને લીધે જ પ્રાચીન ઈજિપ્તમાં અજાણતા કે આકસ્મિક રીતે પણ કોઈ બિલાડીને મારી નાખે, તો એને ફાંસી મળતી હતી! આનું કારણ એ કે ઈજિપ્તની દેવીની પુત્રી બાસ્ટનો ચહેરો બિલાડીના આકારનો આલેખવામાં આવતો હતો.

પ્રાચીન સમયમાં યૂરોપમાં શુકનવંતી ગણાતી બિલાડી મધ્યકાલીન યુગમાં અળખામણી બની ગઈ. એનું કારણ એ હતું કે એને ડાકણના કુટુંબમાં સામેલ કરવામાં આવી. એમાંય પેલી શુકનવંતી કાળી બિલાડી એ યુરોપમાં છૂપા વેશમાં આવેલી ડાકણ ગણાવા લાગી. એક એવી પણ માન્યતા પ્રવર્તતી હતી કે જે કાળી બિલાડી સાત વર્ષ સુધી ડાકણની સેવા કરે, તે ખુદ ડાકણ બની જાય છે! પરિણામ એ આવ્યું કે મધ્યયુગીન યુરોપમાં કાળી બિલાડી જો આડી ઊતરે તો આજે જેમ ભારતમાં મનાય છે એમ અપશુકન ગણાવા લાગ્યાં અને વધારામાં એમ પણ કહેવાતું કે જ્યારે કાળી બિલાડી તમારા રસ્તે આડી ઊતરતી હોય છે, ત્યારે શેતાન તમને જોતો હોય છે!

આ માન્યતાનું એક વિચિત્ર પરિણામ એ આવ્યું કેકોઈ વ્યક્તિ નવા ઘરે પ્રવેશ કરતી હોય, ત્યારે એ ઘરપ્રવેશ પૂર્વે બિલાડીને લઈ જઈને પૂરી દેતા હતા. આનો હેતુ એ કે એ ચોખ્ખા કરેલા ધૂળ વિનાના નવા-નક્કોર ઘરમાં થયેલી સાફસૂફીની સાથોસાથ કમનસીબની પણ સાફસૂફી થઈ જતી. જો એ ઘરમાં દુર્ભાગી કે દુષ્ટાત્માનો વાસ હોય તો એ આ બિલાડી સાથે જોડાઈ જાય છે અને એને પરિણામે એ દૂરિત એને વળગી પડે છે. નવુંઘર એ અમંગલથી મુક્ત બને છે.

વહેમોનાં શાસ્ત્ર તો ચિત્રવિચિત્ર હોય છે! કેટલાક લોકો એમ કહે છે કે જો બિલાડી તમારી આસપાસ ત્રણ-ચાર આંટા લગાવે તો એનો અર્થ એ થયો કે તમારે કોઈની સાથે ઝઘડો થશે. જો તમે ક્યાંક ફરતાં હો અને તમારી જમણી બાજુથી બિલાડી પસાર થાય તો સદ્ભાગ્ય માનવું અને ડાબી બાજુથી પસાર થાય તો દુર્ભાગ્ય માનવું. જો જમણી બાજુથી બિલાડી તમારી રસ્તે આવીને ઊતરે તો એને આર્થિક રીતે શુકનિયાળ ગણવું અને જો ડાબી બાજુથી

શરીરની ગતિ અટકે એ 'આસન' મનની ગતિ અટકે એ 'ધ્યાન'.

ઊતરીને જમણી બાજુ જાય તો એને કમનસીબ માનવું.

આપણે જાણીએ છીએ કે આમ તો બિલાડીના અવાજમાં ખાસ કોઈ વૈવિધ્ય હોતું નથી. માત્ર ક્યારેક પોતાની લાગણીની અભિવ્યક્તિ દર્શાવવા 'મ્યાઉં', 'મ્યાઉં' જેવા અવાજો કરીને વિવિધતા લાવતી હોય છે. અરે! છીંક વિશે પણ આવા વહેમનાં શાસ્ત્રોમાં કેટલો ગહન વિચાર થયો છે તે જુઓ.

બિલાડી સરેરાશ ચૌદ વર્ષ અને વધુમાં વધુ વીસ વર્ષ સુધી જીવતી હોય છે, પરંતુ માન્યતાશાસ્ત્રીઓ કહે છે કે જો તમારી પાળેલી બિલાડી સવારમાં છીંક ખાય તો માનજો કે તમારા પર નસીબની મહેરબાની ઊતરશે. ગમે ત્યારે છીંક ખાય તો એનો અર્થ એ કે હવે વરસાદ આવવાની વેળા થઈ ચૂકી છે. એની સતત ત્રણ છીંકને ભાગ્ય લાવનારી માનવામાં આવે છે અને એમાં પણ જો કોઈ યુવતીની લગ્નદિવસે એ યુવતિની પાસે આવીને છીંક ખાય તો એને અત્યંત શુભ માનવામાં આવે છે.

એક જૂની પુરાણી અંધશ્રદ્ધા એવી છે કે ડાકણની કુટુંબીજન એવી બિલાડી જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ સૂતી હોય, ત્યારે એના ચહેરાની સાવ નજીક જઈને એના શ્વાસ ખેંચી લે છે, એને પરિણામે આજે પણ વિદેશમાં ઘણી માતાઓ પોતાનાં બાળકોના રૂમમાં બિલાડી પ્રવેશી જાય નહીં એની ભારે તકેદારી રાખે છે. તો બીજી બાજુ પાણીમાં બિલાડી જો પોતાનો ચહેરો ધોતી હોય તો એમ મનાય છે કે તમારે ત્યાં કોઈ મુલાકાતી આવવાના છે. આપણે કાગડો કા-કા કરે, ત્યારે આવી માન્યતા ધરાવીએ છીએ. કાળી બિલાડી વિદેશોમાં ભાગ્યને ખોલનારી મનાય છે. કાળી બિલાડી ઘરમાં પ્રવેશે એને શુભ શુકન માનવામાં આવે છે, એથી ઘણા યુરોપીય દેશોમાં તો ઘરમાંથી આવી બિલાડીને કાઢી મૂકવામાં આવતી નથી, એથીય વધારે આ બિલાડી સાથે એક બીજી બાબત પણ જોડાયેલી છે.

પશ્ચિમમાં તેરનો આંકડો અપશુકનિયાળ માનવામાં આવે છે. ઘણી હૉટલોના રૂમ પર કે ખેલાડીઓના શર્ટ પર બાર પછી ચૌદનો આંકડો મળે છે. પણ આવાં અપશુકનોની સાથે બિલાડીનું જોડાણ શુકનિયાળ માનવામાં આવે છે. જો તેર વ્યક્તિ ભોજનાર્થે બેઠી હોય અને જો કોઈ મહેમાનના પગ પાસે આવીને બિલાડી બેસે તો એ સંખ્યા તેર રહેતી નથી, પણ ચૌદ થઈ જાય છે! બધા તેર હોવાના અપશુકનના ભયમાંથી મુક્તિ મેળવે છે.

બિલાડી વિશે એક સામાન્ય માન્યતા એવી છે કે એ ગમે તેટલી ઊંચેથી કૂદે તો પણ એ જમીન પર આવે ત્યારે પગ પર જ ઊભી હોય છે. એની પાસે પોતાના અંગને ત્વરિત રીતે ફેરવી શકવાની કુશળતા છે અને એટલે એ ઊંચેથી પડે ત્યારે જમીન પર પગ હોય, તે રીતે પડે છે. આથી એવી માન્યતા છે કે બિલાડી પોતાને ક્યારેય ઈજા પહોંચાડતી નથી, પરંતુ પશુચિકિત્સકો પાસે એવા ઘણા દાખલા મળે છે કે જ્યાં બિલાડીના જડબાં ભાંગી ગયાં હોયકે પગે ફ્રેક્ચર થયું હોય.

એક એવી બીજી માન્યતા એ પ્રવર્તે છે કે બિલાડી તરી શકતી નથી. આની પાછળની મુખ્ય વાત એ છે કે બિલાડી એ મૂળે તો ઈજિપ્તના રણનું પ્રાણી છે તેથી એને પાણી સાથે સહેજે સાહજિક પ્રેમ નથી. પણ બીજી બાજુ બંગાળ, નેપાળ અને ચીનની બિલાડીઓ તો 'સ્વિમિંગ કેટ' તરીકે જાણીતી છે.

રમતોમાં સૌથી વધુ વહેમ કે અંધશ્રદ્ધા બેઝબોલના ખેલાડીઓ ધરાવતા હોય છે. ૧૯૮૭ની ૧૩મી તારીખે બેરવન બ્રેન્કોસ નામની કાળી બિલાડીનો મેસ્કોટ ધરાવતી ટીમ પ્રેક્ટિસ કરી રહી હતી અને એ જ વખતે મેદાન પર કાળી બિલાડી આવી અને સામાન્ય સંજોગોમાં આ બેવડી ઘટના દુર્ભાગ્યપૂર્ણ ગણાય, પરંતુ બ્રેન્કોસે એ પછીની મજબૂત ટીમ સામેની મેચ જીતી લીધી હતી અને દુર્ભાગ્ય ભાગ્યમાં પલટાઈ ગયું. આવી છે બિલાડી વિશેના શુકન-અપશુકનની માન્યતાઓ!...

અગ્નિથી ડરે તે સોનું કદી શુદ્ધ થઈ શકતું નથી.

કોઈ ઘર મોતથી બચેલું નથી

નૈશધ દેરાશી

કિસા ગૌતમીને પ્રાણથી પણ પ્યારો એવો એક પુત્ર હતો. તેના અચાનક મૃત્યુથી તે છાતીફાટ રડવા લાગી ને એટલી બધી શોકમગ્ન રહેવા લાગી કે ધીરે ધીરે તે ગાંડી બની ગઈ ને પોતાના પુત્રની લાશને છાતી પર રાખી ઠેરઠેર ભટકતી બૂમો પાડવા લાગીઃ 'કોઈ દવા આપો, મારા બાળકને કોઈ સજીવન કરો.' આમ કહેતી તેક્યારેક દોડતી, ક્યારેક ગામના પાદરે જઈ બેસતી તો ક્યારેક કરુણ સ્વરે રડી ઊઠતી.

ગામના લોકોએ એને ખૂબ સમજાવી; પરંતુ એ તો કેમેય સમજતી નહોતી. તેને આવી દયાજનક સ્થિતિ જોઈ કોઈ સજ્જને તેને ભગવાન બુદ્ધ પાસે મોકલીને કહ્યું, 'જા' સામે વિહારમાં ભગવાન બુદ્ધ બેઠા છે, એમની પાસે દવા માગજે. એ જરૂર તારું દુઃખ દૂર કરશે.'

કિસા તો માતા હતી ને! પુત્રને જિવાડવાની ઈચ્છાથી એ તો દોડતી બુદ્ધ પાસે ગઈ. એમના ચરણમાં આળોટી પડીને રોતાં રોતાં પોતાના બાળકને જીવતદાન આપવા પ્રાર્થના કરવા લાગી.

'કિસા, તું અહીં આવી એ તેં ખૂબ સારું કર્યું. હું બાળકને જીવતદાન આપીશ. પરંતુ એક શરતે. જો, તું ગામમાં જા. જેના ઘરમાં આજ સુધી કોઈ પણ મૃત્યુ ન પામ્યું હોય તેને ત્યાંથી થોડા રાઈના દાણા લઈ આવ.'

કિસા તો બાળકને છાતી સરસો લગાડી ગામ ભણી દોડી ને ઘેરઘેર રાઈના દાણા માટે ભટકવા લાગી. લોકો એનું દુઃખ જોઈને રાઈના દાણા લઈ બહાર દોડી આવી તેને આપવા હાથ લંબાવતા પણ કિસા તેમને પૂછતી, 'તમારા ઘરમાં આજ સુધી કોઈ એમની આંખો સામે કરુણ નયને નિહાળી રહેતી ને ફરી પાછો એ પ્રશ્ન પૂછતી, ત્યારે કોઈ બોલી ઊઠતુંઃ 'બહેન, મરણ વગર તે કોઈ ઘર રહ્યું હોય ખરું? મૃત્યુ તો દરેક ઘરમાં થાય છે ને માનવીને લઈ જાય છે.'

કિસા નિરાશ થઈ ત્યાંથી પાછી ફરતી ને બીજે ઘેર જતી. ત્યાં પણ એ જ પ્રશ્ન પૂછતી ને જવાબ પણ એવો જ મળતો. ધીરે ધીરે એના હૈયામાંથી અવાજ ઊઠ્યોઃ 'મૃત્યુ તો માનવીમાત્રનું થવાનું છે ને એ તો દરેક ઘરનું ભાવિ છે. જે જન્મે છે તે મરે છે. એને તો કોઈ ઉપાયે ટાળી શકાય નહિ. જો મૃત્યુ ન હોત તો પછી લોકો પોતાનાં સ્વજનોને, માતા પોતાના બાળકને કેમ મરવા દેત? એક જ ઘરમાં નહિ, પરંતુ મૃત્યુનું સામ્રાજ્ય તો સારાયે જગત પર ફેલાયેલું છે.'

કિસા છેવટે બાળકને લઈને સ્મશાન ગઈ. તે બાળકને દાટી આવીને પાછી બુદ્ધના ચરણાં ઢળી પડી. ભગવાને એને આશીર્વાદ આપતાં કહ્યુંઃ 'કીસા, મૃત્યુનો શોક ન કરતાં એની શોધ કરવી જોઈએ કે જેથી ફરીથી જન્મ ન આવે. જો જન્મ નહિ થાયતો મૃત્યુ પણ નહીં આવે. જિંદગીનું સાચું રહસ્ય એ જ છે. એને તું સમજ.'

સંસારનું પ્રત્યેક સુખ ભોગવવાની ઈચ્છા રાખનાર જ દુઃખી થાય છે.

મકર સંક્રાંતિ નિમિત્તે પક્ષી સારવાર મેડિકલ કેમ્પનું આયોજન

મકર સંક્રાંતિ એ હિન્દુઓનું મહાપર્વ ગણાય છે. આ દિવસે દાન-પૂણ્ય કરવાનો ખૂબજ મહિમા છે. આ દિવસે મંદિરોમાં વિશેષ પૂજા પાઠ તથા હોમ-હવન કરવામાં આવતા હોય છે. તથા શ્રદ્ધાળુઓ ગાયને ઘાસ ચારો તથા ગરીબોને દાન-ધર્મ કરતા હોય છે. આ દિવસે ગુજરાતમાં લોકો જલેબી-ગાંઠીયા અને ઊંધીયાની જાયફત માણતા હોય છે. મહારાષ્ટ્રમાં લોકો તલગોળના લાડું વહેંચી શુભ-મીઠા વચનો બોલવાની શુભેચ્છા આપતા હોય છે. આમ સંક્રાંતનું પર્વ જુદાજુદા રિત-રિવાજો અને પ્રથા પ્રમાણે ઉજવવામાં આવે છે.

આ દિવસે દેશના અમુક શહેરોમાં પૂષ્કળ પ્રમાણમાં પતંગ ચગાવાતી હોય છે અને પતંગના શોખીનો પેચ કાપવા માટે ધારદાર કાચયુક્ત માંજાનો ઉપયોગ કરતા હોય છે. આ દરમિયાન ગગનમાં વિહરતા મુક પંખીઓ. આ માંજામાં ફસાઈ જતા હોય છે. અને તેની ડોક પાંખો તથા પંજામાં ગંભીર ઈઝા પહોંચતી હોય છે. આથી તે લોહી-લુહાણ હાલતમાં જમીનં પર પટકાઈને તડફડીને મોતને શરણે થતા હોય છે. જેમાં સેકડો પક્ષીઓ કાયમ માટે ક્ષતિગ્રસ્ત બની જતા હોય છે. આ રીતે કાચંવાળો માંજો નિર્દોષ પંખીઓ માટે કશાઈની છૂરી બરાબર સાબિત થાય છે પણ સબૂર આપણો આનંદ જો કોઈ નિર્દોષનો જીવ લે તો એ આનંદ ક્રૂર કહેવાય નિજાનંદ માટે પર પીડા આપવાનો કોઈને હક્ક નથી દુનિયાના ઘણા દેશોમાં પતંગ ચગાવાય છે. પરંતુ કોઈ દેશમાં કાચવાળા માંજાનો ઉપયોગ થતો નથી આવો માંજો અને કશાઈના છૂરામાં કોઈ તફાવત નથી આપણો આનંદ મેળવવા નિર્દોષ પંખીઓ ક્રૂર જીવ હિંસામાં પરિણામે એવી પતંગના પેચ જીવદયા પ્રેમીઓ માટે અભિપ્રેત નથી માટે આવા મુક પંખીઓને બચાવવા શ્રી મુબંઈ જીવદયા મંડળી દ્વારા શ્રી મુંબઈ પાંજરાપોળના કંપાઉન્ડમાં કબૂતરખાના પાસે, ભૂલેશ્વર ખાતે પક્ષી સારવાર મેડિકલ કૅમ્પનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ કૅમ્પના સૌજન્યદાતા શ્રી ઊમંગ લેડિઝ સોશ્યલ ગ્રુપ મઝગાંવ તથા ભાઈખલાના જીવદયાપ્રેમી ભાઈ-બહેનોના સહયોગથી કરવામાં આવ્યું હતું. આ જીવદયાના પવિત્ર કાર્યમાં અનેક સેવાભાવી ધાર્મિક ગ્રુપોના મેમ્બરોએ સહયોગ કર્યો હતો કે જેમાં શ્રી ઊમંગ લેડિઝ ગ્રુપના બહેનો તથા લાયન્સ ક્લબ ઓફ ચર્ચગેટના પ્રતિનિધિઓ તથા શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળીના કાર્યકરો તથા **S.P.C.A.** હોસ્પીટલના વેટર્નરી ડૉક્ટરો અને એનિમલ વેલ્ફેર ઓફિસરોએ ભાગ લીધો હતો. જેમાં ડૉ. શ્રી રમેશ સોનકાંબલે ડૉ. શ્રી રાજેન્દ્ર પાટીલ તથા ડૉ. શ્રી રમેશ પોખાર તથા શ્રી અજીત મયેકર, શ્રી અંબાલાલ ડાભી તથા શ્રી રાજ દામાણી, વસંતબેન જૈન, તથા આઈ. પી. જૈન તથા શ્રી. તારાબેન, વર્ષાબેન તથા ડૉ. પ્રભાબેન ઈલાબેન, અરૂણાબેન વિગેરે, શ્રી સુરેશ જૈન તથા શ્રીમતી જયંતિ જૈન, મધુ પંડ્યા, ચંપકભાઈ જૈન, તથા વૈશાલી ગુરવ, વિશાલ ગુરવ વિગેરે જીવદયા પ્રેમીઓએ ભાગ લીધો હતો. સાથે જીવદયાના તંત્રી ડૉ. રતનબેન છાડવા તથા જીવદયા એવોર્ડ વિજેતા શ્રીમતી કુસુમબેન રૂપારેલે હાજરી આપી હતી.

જીવદયા મંડળીના વાઈસ પ્રેસીડન્ટ લાયન શ્રી સુરેશભાઈ શાહે તથા માનદ મંત્રી શ્રી ભરતભાઈ વીરાણીએ આ કેમ્પની રૂબરૂ મુલાકાત લીધી હતી. અને આ કાર્યમાં સહયોગ કરતા સર્વે કાર્યકરો દાતાઓ અને ડોક્ટરોનો આભાર માન્યો હતો.

જીવદયાના હોદ્દેદારો વતી
માનદમંત્રી-શ્રી યોગેશભાઈ જવેરી તથા
સહમંત્રી શ્રી ભરતભાઈ વિરાણી

'હું' જે જાણું છું તે જ સાચું, એમ માનનારનું જ્ઞાન તદ્દન કાચું !

અભયદાન લીસ્ટ
૧-૧૨-૨૦૧૫ થી ૩૧-૧૨-૨૦૧૫ સુધી

મુંબઈ

રૂા. ૧૦૦૦ થી ૫૦૦૦ સુધી

વનીતાબેન ભરતભાઈ શાહ
નરેશચંદ્ર મણીલાલ ઝવેરી
અમૃતલાલ નથુભાઈ ધનાની
સોનલ હિતેશ શાહ
મધુકાંતાંબેન છોટાલાલ શાહ

રૂા. ૫૦૦૧ થી ૧૦૦૦૦ સુધી

જી. પી. શેઠીયા
શ્યામસુંદર રસીકલાલ શાહ
જી. પી. શેઠીયા
શ્યામસુંદર રસીકલાલ શાહ
સોનલ હિતેશ શાહ
નરેશચંદ્ર મણીલાલ ઝવેરી
નરેશચંદ્ર મણીલાલ ઝવેરી
સુનીલ બાબુભાઈ શાહ
સુનીલ બાબુભાઈ શાહ
સુનીલ બાબુભાઈ શાહ
અમૃતલાલ નથુભાઈ ધનાની
અમૃતલાલ નથુભાઈ ધનાની
કેયુરભાઈ શાહ

રૂા. ૧૦૦૦૧ થી ૨૦૦૦૦ સુધી

ગીતાબેન અજીતભાઈ શાહ
અજીતકુમાર મગનલાલ શાહ
ફેની અંકુર શ્રોફ
નટવરલાલ રતીલાલ મહેતા
રીશીતા મોદી હસ્તે ચિત્રેશ મોદી
સુનીલ બાબુભાઈ શાહ
કાંતીલાલ કરસનદાસ જોશી

શિકાગો

શ્રી સ્થાનકવાસી ગ્રુપ ઑફ જૈન સોસાયટી ઑફ મેટ્રોપૉલીટન હસ્તે પરીમલ વી. પારેખ
શ્રી સ્થાનકવાસી ગ્રુપ ઑફ જૈન સોસાયટી ઑફ મેટ્રોપૉલીટન હસ્તે પરીમલ વી. પારેખ
ચીમનલાલ વનમાળીદાસ શાહ એચયુએફ

જામનગર

પ્રવીણાબેન અરવિંદભાઈ પારેખ અને પરિવાર હસ્તે અનિલભાઈ જે. શાહ ખીરસરવાલા
જીતેન્દ્રભાઈ એચ. ઉદાણી (ઈન્દીરાબેન ઉદાણી પ્રેરક પારસ મહેતા) હસ્તે અનિલભાઈ જે. શાહ ખીરસરવાલા
ધીરજલાલ રમણીકલાલ શાહ

ચિંતન

■ ભૂપેન્દ્ર એલ. દોશી

- પાછળ જોઈ જોઈને ચાલનાર ક્યારેય આગળ વધી શકતો નથી.
- સુખના એક વર્ષમાં માણસ જેટલું શીખે છે, તેટલું તેને દુઃખની એક પળમાં આવડે છે.
- ગો ધન, ગજ ધન. રતન ધન. કંચન ખાણ સુખાન.,
  જો આવે 'સંતોષ ધન' તો સૌ ધન ધૂળ સમાન.
- માહિતી એ જ્ઞાન નથી અને જ્ઞાન એ ડહાપણ નથી.
- 'કર્મયોગ' એટલે ઘસાઈને ઊજળા થવાની કળા.
- ભાવતું ખાઈ શકાય તે યુવાવસ્થા અને ફાવતું જ ખાવું પડે તે વૃદ્ધાવસ્થા.

પ્રતિકૂળ પ્રસંગોની વધુ પડતી યાદ, ફરિયાદમાં પરિણમ્યા વગર રહેતી નથી.

ગાયો વિ. જીવો છોડાવનાર ભાગ્યશાળી દાતાઓનું લીસ્ટ ૧-૧૨-૨૦૧૫ થી ૩૧-૧૨-૨૦૧૫ સુધી

મુંબઈ

રૂા.૧૫૦૦/-ડોનેશનથી આવેલ છે કુલ રૂા. ૩૯૯૨૧/-

રૂા. ૧૫૦૦ થી ૨૫૦૦ સુધી

ચંદ્રવદન ડી. પરીખ
દિલીપભાઈ રસીકલાલ શાહ અને મંજુબેન દિલીપભાઈ શાહ
સ્નેહલ દિલીપભાઈ શાહ અને ડિમ્પલ સ્નેહલ શાહ
દર્શન દિલીપ શાહ અને બિંદૂ દર્શન શાહ
રંજનાબેન ઉપેન્દ્રકુમાર સંઘવી
પુષ્પાબેન પ્રવીણચંદ્ર ઝવેરી
પ્રેમ મિલન શાહ (જય ગુરુદેવ) હસ્તે મુકેશભાઈ શાહ
પ્રવીણ ઘેલાભાઈ નિસર
ભાવેશકુમાર રસીકલાલ કડકીયા હસ્તે કલ્પનાબેન
દિનેશ ઝવેરી
અશોકભાઈ
ઉષાબેન
શાંતીલાલ પારેખ
પ્રભાવતી શાંતીલાલ પારેખ
સુર્યકાંત લીલાધરભાઈ કંચાલીયા
હસ્તીબેન
સુનંદાબેન શાહ
રાકેશભાઈ
કોકીલાબેન
અતુલભાઈ
તુષારભાઈ કોઠારી
પ્રીયમ પ્રદીપભાઈ મહેતા
જ્યોતી જયંત વોરા
નીલા મહેન્દ્ર વોરા
રૂષભ વિક્રમ શાહ (જોબલિયા)
નીતીનભાઈ પ્રકાશચંદ્ર શાહ
મેઘલ રજનીકાંત દેસાઈ હસ્તે વસંતબેન જીવરાજ જૈન
ગુલાબચંદ ગોવિંદજી શાહ
ભુપેશ ચંદ્રકાંત શાહ
રેખા અનિલ મહેતા
સંપતરાજ પરખ
પિયુષજી નાહટા (ખાર રોડ)
ખ્યાતિ સ્ટીલ કોર્પોરેશન
ચેતના જે. વોરા
નમ્રતા જે. વોરા
ખ્યાતિ જે. વોરા
આરવ હર્ષ સંઘવી
શ્રી ભદ્રન નગર જૈન સંઘ (મલાડ) હસ્તે અમીષભાઈ
શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
પ્રતીક મુકેશભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી મુકેશભાઈ શાહ
સુર્યકાંત રસીકલાલ મહેતા
મંજુલાબેન કે. શાહ
પિયુષ બી. શાહ
ભારતી પાપડીવાલા
એક સદ્ગૃહસ્થ(બિપીનભાઈ શાહ)
શ્રીપાલ કુમાર તેજમલજી પુનમીયા
રીષી સંજય પુનમીયા
સીમા મિતેશ રાંભીયા
જીનલ સંકેત ગાલા
ઉર્વી કલ્પેશ સંગોય
ધૈર્ય રાંભીયા દેશના સંગોઈ અને પીહુ ગાલા
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભવન જીનાલય તીર્થ પેઢી આશીષ ભવરલાલ હસ્તે પ્રમોદભાઈ
અરૂણાબેન કાંતીલાલ વોરા
નીમેશ જે. શાહ
દીપેશ સુભાષચંદ્ર શાહ
સોનલ દીપેશભાઈ શાહ
કૈસર ઈન્ટીરીયલ પ્રા. લી.
પુષ્પા સુંદરલાલ ઝવેરી
ઈંદુમતી મહેન્દ્ર મહેતા
નીરવ પંકજકુમાર વસા
રૂપાલી જાસ્મીન વસા એન્ડ ફેમિલી
ડાહ્યાલાલ મકનજી ઝવેરી
દીપકભાઈ એચ. શાહ હસ્તે શ્રી રાજેશભાઈ છોટાલાલ કાટકોરીયા
દીપકભાઈ એચ. શાહ હસ્તે શ્રી રાજેશભાઈ છોટાલાલ કાટકોરીયા
વિપુલ પરમાર

ઈશ્વરનું 'વોરંટ' આવે છે ત્યારે પણ માણસને ડિવિડંડ વોરંટની માયા છૂટતી નથી.

શ્રી બાબા મોહન એન્ડ કાં.
રંભાબેન જયંતીલાલ શાહ
ધીરજબેન વી. મહેતા
મીતી ડી. મહેતા
હેતલ ડી. શાહ
પ્રીશા હિતેશ દેસાઈ હસ્તે કિંજલ
હિતેશ દેસાઈ
નમ્રતા ભાવેશકુમાર કડકિયા
એક સદ્‌ગૃહસ્થ (વીરેનભાઈ) હસ્તે
વીરેન્દ્રભાઈ જે. શાહ
જીગીશા રીશીકુમાર શાહ
રાજકોટ હાર્ડવેર
રીશીભાઈ ધીમેશભાઈ બાબુલાલ
રાજા
ઈશ્વા ધર્મેંગ શાહ
હેમલતાબેન મેઘજી વીસરિયા હસ્તે
જયવંતીબેન રાંભીયા
રેખાબેન અશ્વીન શાહ
લીલાવતીબેન પોપટલાલ શાહ
હસ્તે શ્રી મુકેશભાઈ શાહ
તુલસીબેન આશીષકુમાર શાહ
ભારતીબેન લલીતભાઈ શાહ
વિક્રમ રસીકલાલ દોશી
સ્વસ્તીક એજન્સીસ
જ્યોતી સેલ્સ કોર્પોરેશન
રાજેન્દ્ર એ. પરપની
મીસલ મહેતા
જીગ્ના કુણાલભાઈ પરીખ
મંજુલા વસંતલાલ સવાની
ભાવના કે. શાહ

ઈશા કે. શાહ
પી. આર. શાહ
પી. આર. શાહ
પી. આર. શાહ
હરેશ બાબુલાલ શાહ
વસુધા હરેશ શાહ
દર્શન હરેશ શાહ
રૂષભ હરેશ શાહ
ઈશા શાહ
મણીબેન પદમશી હરીયા
હેમલતાબેન રાયચંદ ચંદરીયા
હેમલતાબેન ચાટ (જબલપુર)
સ્નેહલતાબેન એલ. શાહ
રૂપાબેન સુર્યકાંતભાઈ સોઢા હસ્તે
પ.પૂ.કરૂણાશ્રીજી જ્ઞાની મ.સા.
મંજુલાબેન બાબુલાલ જૈન હસ્તે
કમલાબેન ડી. શાહ
પાર્થભાઈ ભદ્રેશભાઈ મહેતા
વિધી પાર્થભાઈ મહેતા
અશ્વીનકુમાર ચીમનલાલ શાહ
એન્ડ ફેમિલી
દેવાંશી અમીત શાહ
અલ્પા રાજુ શાહ
હેમંત દિલીપ વોરા
રીનલ શ્રીમનકર
વિવેક વિપુલ શાહ
જીગ્ના નૈતિક ચાર્લા
નિધી દલાલ
મનોજભાઈ નાયર
કંકુબાઈ સી. જૈન
પ.પૂ.પ. ભદ્રાનંદ વિજય મ.સા.

સંજય એમ. શાહ
ભૂપેન્દ્ર બી. દેસાઈ
કીર્તી શાંતીલાલ શાહ
વિધી કુમારપાલ શાહ
ખુશબુ અશોક સુરાના
હસ્તે અમીત સુરાના
પ્રેમ મિલન શાહ (જય ગુરુદેવ)
શ્રી મુકેશભાઈ શાહ)
દીપકભાઈ એચ. શાહ
હસ્તે શ્રી રાજેશભાઈ
છોટાલાલ કાટકોરિયા
દીપકભાઈ એચ. શાહ
હસ્તે શ્રી રાજેશભાઈ
છોટાલાલ કાટકોરિયા
નરેન્દ્ર ચીમનલાલ શાહ
નીલા નરેન્દ્ર શાહ
અમીત નરેન્દ્ર શાહ
નીમીશા અમીત શાહ
પ્રતીક દામજી કારીયા
જયશ્રી મનસુખલાલ ગડા
જીનેશ કિશોર ગડા
પુષ્પા કિશોર ગડા
વંદના વિપુલ વિસારીયા
રાજવીર પિયુષ ગાલા
વિરાજ પિયુષ ગાલા
ઉર્વી કલ્પેશ દેઢિયા
દેવેન આનંદપરા
પરાગ વિનોદરાય દોશી
જલ્પા પરાગ દોશી
હિમ્મતલાલ ઉજમશી શાહ

મન ઉપર માનવીનો કાબૂ એટલે વિકાસ; માનવી ઉપર મનનો કાબૂ એટલે વિનાશ.

અશ્વીનભાઈ દફ્તરી
સિદ્ધાર્થ દર્શન શાહ
દિવીના તેજસ પારેખ
મનસુખલાલ ગુલાબચંદ શાહ
સચીન મહેતા હસ્તે અંકીત શેઠ
કરણ રાહુલ શાહ
દેવ રાહુલ શાહ
ચંપકલાલ ભીખાચંદ શાહ
રમીલાબેન ચંપકલાલ શાહ
જીગ્ના એમ. શાહ
હંસાબેન મહેન્દ્રભાઈ ઝવેરી
અમીષા
દેવકાબાઈ દામજી છેડા
સંજયભાઈ રમેશભાઈ દલિયા
ચુનીલાલ ઘેલાભાઈ નિસર
સી. આર. શાહ
પ્રતીક નલીન શાહ હસ્તે નલીનભાઈ
સયાલી શેખરભાઈ શાહ હસ્તે નલીનભાઈ
ધવલ કાંતીલાલ હરીયા
વિપુલ કેશવજી ઝખરીયા
સતીશભાઈ રતીલાલ શાહ
હેલી ઉર્મીલ શાહ હસ્તે જયંતીભાઈ
સુર્યકાંત રસીકલાલ મહેતા
સરીતાબેન અરવિંદભાઈ શ્રોફ હસ્તે તેજસભાઈ શાહ
મોહિતકુમાર શાહ હસ્તે તેજસભાઈ શાહ
રેખાબેન શાહ હસ્તે તેજસભાઈ શાહ
કાંતીલાલ કે. દોશી
રમનભાઈ શીવલાલ મેસવાની
રોશની ભાવેશ શાહ
મામીજી
પુનીતા શાહ (બેંગલોર)
ભૂપેન્દ્ર અને સુરેખા શાહ
હિતેશભાઈ શાહ હસ્તે મનોજ શાહ
હિનીષા શાહ હસ્તે મનોજ શાહ
તુષારભાઈ કોઠારી
લલીતભાઈ એન. મહેતા
મીરાબેન જીગરભાઈ ઝવેરી
જીતેન્દ્રભાઈ ડી. ઝવેરી
દિલીપભાઈ રસીકલાલ શાહ
રશીલા જીતેન્દ્ર શાહ
પ્રેમલ સંઘવી
વત્સલ અને ઝીલ શાહ
નરેન્દ્ર રતીલાલ શાહ
કમલા શાંતીલાલ શાહ
સતીષભાઈ સુન્દરલાલ શાહ હસ્તે જયવંતીબેન રાંભીયા
ભારતીબેન કીર્તીભાઈ શાહ
રૂપાલી જસ્મીન વસા એન્ડ ફેમિલી
ધર્મીબેન વસંતભાઈ શાહ
પ્રીતીબેન નરેન્દ્રભાઈ બોરીચા
લતાબેન જે. શાહ
સંદીપ એન. મહેતા
શાંતીલાલ એચ. શાહ
રંજનબેન કે. પરીખ
શેઠ વાડીલાલ સારાભાઈ દેરાસરજી ટ્રસ્ટ
બંધુ ત્રિપુટી
મહેન્દ્ર ચત્રભુજ કાટકીયા, પૂર્વી કાંત કાટકીયા
આર્વી ચોપડા
અજય શાહ
પૂજ્ય શ્રી બદ્રીદાસજી ગોકુલચંદજી દમાની ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
નેમીલ રાજેશ શાહ
ઈન્દુબેન કુસુમગર
યોગેશભાઈ કુસુમગર
આશા રમેશ શેઠીયા
હસમુખલાલ ડાયાલાલ શાહ
શ્રી આદેશ્વર જૈન સામાયિક મંડલની બહેનો તરફથી હસ્તે ધર્મીબેન
નંદલાલ હીરાવત
અશોક એન્ટરપ્રાઈઝેજ-એચ. અશોક કાં.-ચંચળબેન મનસુખલાલ શાહ
હિમ્મતલાલ એમ. શાહ અને સંજય એચ. શાહ અને વાડીલાલ એમ. શાહ
ઈન્દુમતીબેન અને મધુમતીબેન અને મનસુખલાલ જી. શાહ

રૂા. ૨૫૦૧ થી ૩૫૦૦ સુધી

રચના એચ. શાહ
નિખીલ આર. મોદી
શા માંગીલાલ રજનીકાંત
વસંતબેન મહેતા
લક્ષ્મીબેન કેશવજી છેડા
રાજેશ કેશવજી છેડા
શૈલા રાજેશ છેડા

ભૂપત કે. છેડા
કુસુમ બી. છેડા
દીપક કે. છેડા
હંસા ડી. છેડા
ચાર્મી ધર્મેશ છેડા
સંઘવી એન્ડ ફેમિલી
તરૂણા શાહ
લીલાવતીબેન હિમ્મતલાલ દેસાઈ
નટવરલાલ એન્ડ કાું.
ભારતીબેન પાપડીવાલા
સ્મિતા પ્રતીક શાહ
હરીશ ઝવેરી
પુષ્પાબેન કિશોરભાઈ ગડા
જીતેન્દ્ર આર. શાહ
પુષ્પાબેન નવીનકુમાર હરચંદભાઈ દેસાઈ
ગુણીબેન મહેન્દ્રકુમાર નરપતલાલ દેસાઈ
સરોજબેન પૂનમચંદ કાલીદાસ દોશી
કોકીલાબેન દિનેશકુમાર અમૃતલાલ મોદી
પ.પૂ. સાધ્વીજી કીર્તીકલા શ્રીજી મ.સ. હસ્તે ઉપાશ્રયની બહેનો તરફથી
શ્રી આદેશ્વર જૈન મંદીર હસ્તે નયનભાઈ
પ્રકાશ મહાસુખલાલ શાહ
કલાબેન ઢાંકી
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભવન જીનાલય તીર્થ પેઢી પ્રે. અમીતભાઈ ઉમરાવકર વગેરે હસ્તે પ્રમોદભાઈ
ધ્યાનવી નીકેત શાહ
વ્યોમ મીનલ શાહ
રીષભ નીકેત શાહ
નીકેત દિનેશ શાહ
મીનલ દિનેશ શાહ
કિન્નરી મીનલ શાહ
દિપાલી નીકેત શાહ
દિનેશ હરીચંદ શાહ
ઉર્મિલા દિનેશ શાહ
હરીચંદ તુલસીદાસ શાહ
વસંતભાઈ કે. શેઠ
રંજનબેન વિનોદભાઈ પંચમીયા
તેજલબેન ભાવીનભાઈ પંચમીયા
વિશાલ એન. કંપાની
ઓમ જય જગદીશ

રૂા. ૩૫૦૧ થી ૪૫૦૦ સુધી

જયંત શાંતીલાલ શાહ હસ્તે સરોજ
કલાબેન ઢાંકી

રૂા. ૪૫૦૧ થી ૫૫૦૦ સુધી

ઈંદીરાબેન ભગવાનદાસ સંઘાણી
શ્રી અને શ્રીમતી દુષ્યંતભાઈ શાહ
શાંતીલાલ વાડીલાલ અજમેરા
રંભાબેન અનોપચંદ અને રંજનાબેન ઠાકરશી
ચીમનલાલ શાંતીલાલ અસાની હસ્તે હસ્તે રાજેશ ઠક્કર પ્રેરક રાજેશભાઈ છોટાલાલ કાટકોરીયા
આશી વિપુલ દોશી
સીનીયર સીટીઝન ફોરમ (ઘાટકોપર) હસ્તે શ્રી ભુપેન્દ્રભાઈ એલ. દોશી
સીનીયર સીટીઝન ફોરમ (ઘાટકોપર) હસ્તે શ્રી ભુપેન્દ્રભાઈ એલ. દોશી
આશીષ મહેન્દ્ર શાહ હસ્તે શ્રી દિલીપભાઈ શાહ
નવીનચંદ્ર ભોગીલાલ શાહ
અશોકભાઈ શાહ
નવીન શેઠી અને ફેમિલી હસ્તે સુનીલ
કેદારનાથ ગુપ્તા

રૂા. ૫૫૦૧ થી ૬૫૦૦ સુધી

પાબાડીયા વીર યુવક મંડલ હસ્તે શ્રી મુકેશભાઈ શાહ
સિદ્ધાર્થ યોગેશભાઈ કુસુમગર
શાનયા મીતેન શાહ
શાનયા મીતેન શાહ

રૂા. ૬૫૦૧ થી ૭૫૦૦ સુધી

શ્રી માતૃ આશીષ જૈન દેરાસર ટ્રસ્ટ
અતુલ બાબુલાલ વોરા
શીવ નારાયણ
વિજયાબેન બગડીયા અને લીલાબેન શાહ એન્ડ ફેમિલી
વિજયાબેન બગડીયા અને લીલાબેન શાહ એન્ડ ફેમિલી
વિજયાબેન બગડીયા અને લીલાબેન શાહ એન્ડ ફેમિલી
નમ્રતા યમીત શાહ
સી. આર. શાહ

જિન્દગી ટૂંકી છે, જંજાળ લાંબી છે માટે જંજાળને ટૂંકી કરો, જીંદગી લાંબી લાગશે.

રૂા. ૭૫૦૧ થી ૮૫૦૦ સુધી

ધ્રુવી નીરવ દોશી

રૂા. ૮૫૦૧ થી ૯૫૦૦ સુધી

કલ્પના એ. શાહ

પ.પૂ. કરૂણાશ્રીજી જ્ઞાની મ.સ.ની પ્રેરણાથી હસ્તે અશોષ બ્રધર્સ

રૂા. ૯૫૦૧ થી ૧૦૦૦૦ સુધી

ડૉ. વિનોદ દેસાઈ

રૂા. ૧૦૦૦૧થી વધુ આવેલ રકમ

શ્રી મુલુંડ વર્ધમાન કલ્યાણ કેન્દ્ર ૧૨,૦૦૦/-

શ્રી મુલુંડ વર્ધમાન કલ્યાણ કેન્દ્ર હસ્તે મનસુખભાઈ ૧૫,૦૦૦/-

સતીષભાઈ ગીરીશભાઈ કોઠારી ૨૫,૦૦૦/-

શ્રેયશકર શ્રી અંધેરી ગુજરાતી જૈન સંઘ ૩૦,૦૦૦/-

શ્રીયશકર શ્રી અંધેરી ગુજરાતી જૈન સંઘ ૧,૨૦,૦૦૦

જામનગર

હસ્તક શ્રી અનિલભાઈ જે. શાહ ખીરસરાવાળા

રૂા. ૧૫૦૦ થી ૨૫૦૦ સુધી

શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ

શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ

નિર્મલાબેન ભીખુભાઈ ત્રિવેદી

વિનોદબેન હર્ષદરાય નાગોરી

વિનયકાંત આર. મહેતા

વિમલાબેન પુનમચંદ પટેલ

પ.પૂ. સાધ્વીજી કલ્પલતા શ્રીજી મ.સ.

નીધી અને ઈલેશભાઈ મનહરલાલ પાટલીયા (જામનગર)

નીલેશ પી. શાહ

નીલેશ પી. શાહ

પ્રવિણાબેન અરવિંદભાઈ પારેખ અને ફેમિલી

રાખી દિપક શાહ

અનીલા દિપક શાહ

ચંદ્રિકા સુરેશ શાહ

કિશોરભાઈ ઉમેદલાલ લાલન

જીતેન્દ્રભાઈ શાંતીલાલ વસા

વિનયકાંત આર. મહેતા

વિમલાબેન પુનમચંદ પટેલ

દીપા જીગ્નેશકુમાર મહેતા

જગદીશચંદ્ર જયંતીલાલ મહેતા

લીલાવંતીબેન રણછોડભાઈ છતરારા કંસારા

ચંદુલાલ ગાંડાલાલ શાહ (સી.જી. શાહ)

તુષાર અમીલાલ શાહ

વૈજયંતીબેન શ્વેતલકુમાર ભાવસાર

નિર્મલાબેન ભીખુભાઈ ત્રિવેદી

ઉર્મિલાબેન મહેશભાઈ ગાંધી (રાજકોટ)

હેતલ અમુભાઈ સાવજાની

તેજસ મણીયાર

વિશ્વાસ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ પ્રોડક્ટસ

નિર્મલાબેન ભીખુભાઈ ત્રિવેદી

કોકિલાબેન જસુભાઈ ઝવેરી

હેતલ અલ્પેશભાઈ ઝવેરી

વંશ પરેશભાઈ મહેતા

ખુશી શૈલેશ વસોયા

વીણાબેન ધર્મેન્દ્રભાઈ મહેતા

વિશાલ બી. મહેતા

જયેશ શાહ

બ્રીજેશ શાહ

રાજેશભાઈ જેન્તીભાઈ મોટાલીયા

સુરેશભાઈ દુર્લભજી રાઠોડ

ધનકુવરબેન બચુભાઈ પટેલ

જીતેન્દ્ર એસ. મહેતા (અમરાવાલા)

પૂજ્ય હર્ષયાશા શ્રીજી મ.સ.

ચૈત્ય ચિરાગ પારેખ

શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ

પાર્શ્વ હિરેનભાઈ પારેખ

રાજુભાઈ અને મનીષાબેન દુધિયા

શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ

નીલેશભાઈ જશુભાઈ પારેખ

કીર્તીભાઈ ચંદુલાલ મહેતા

હરેન્દ્ર ચમનલાલ મહેતા

શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડલ

જયાબેન ધીરજલાલ મહેતા (મુંબઈ)

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન

રેણુકાબેન જગદીશભાઈ મહેતા

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન

રૂા. ૨૫૦૧ થી ૩૫૦૦ સુધી

ચંદ્રિકાબેન

રેખાબેન તેજસભાઈ

દ્રષ્ટી મનોજભાઈ મહેતા

ડૉ. મેહુલ હરેશભાઈ શાહ

અમીલાલ ગાંડાલાલ શાહ

'અંધકાર બાદ પ્રકાશ' એ જગતનો નિયમિત ક્રમ છે.

રૂા. ૩૫૦૧ થી ૪૫૦૦ સુધી

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન

રૂા. ૫૫૦૧ થી ૬૫૦૦ સુધી

વેણીલાલ પ્રાણલાલ પારેખ
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન

રૂા. ૬૫૦૧ થી ૭૫૦૦ સુધી

અતુલભાઈ જૈન (રિલાયન્સવાલા)
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
અક્ષતા રાજેશભાઈ મહેતા
રેણુકાબેન જગદીશભાઈ મહેતા
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
અમીલાલ ગાંડાલાલ શાહ

રૂા. ૭૫૦૧ થી ૮૫૦૦ સુધી

શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનીસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન

રૂા. ૮૫૦૧ થી ૯૫૦૦ સુધી

અમીલાલ ગાંડાલાલ શાહ

હસ્તક શ્રી સુનીલભાઈ શાહ, શ્રી વિજયભાઈ ઝવેરી

રૂા. ૧૫૦૦ થી ૨૫૦૦ સુધી

ઝીલ આશિષ ઝવેરી
ભાનુચંદ્ર શાંતીલાલ શાહ-અમદાવાદ
અભય હસમુખભાઈ ઝવેરી
બિમલ વિજય ઝવેરી
પાર્થ જીતેશ મહેતા
હેતલ ડી. શાહ
હેતલ ડી. શાહ
ડૉબી
ભવ્ય હિતેશ શાહ
વિનયચંદ્ર મનસુખલાલ ઝવેરી
પ્રીતીબેન એમ. શેઠ
પ્રમીલાબેન બિપીનભાઈ પારેખ
ધવલ નિલેશ પારેખ
જયસુખલાલ પટવા
મુકેશ શાહ
મનોજ પરમાર
તારાબેન બાબુલાલ ઝવેરી
નિરાગ સુધીરભાઈ શાહ

રૂા. ૨૫૦૧ થી ૩૫૦૦ સુધી

વિઠ્ઠલ મંદીર સંસ્કૃતિ મંડળ

રૂા. ૫૫૦૧ થી ૬૫૦૦ સુધી

નિહારીકા વાધવાની અને ભાવિશા દાવડા

હસ્તક શ્રી જીતેન્દ્રભાઈ પાનાચંદભાઈ

રૂા. ૧૫૦૦ થી ૨૫૦૦ સુધી

રંજનબેન પરેશભાઈ ગડા
પુષ્પાબેન જયંતીલાલ ગલયા
નિલંજના કાંતીલાલ કરણીયા
પાનાચંદભાઈ વીરપાર શાહ
પાનીબેન પાનાચંદભાઈ શાહ
મીતા જીતેન્દ્રભાઈ શાહ
રિધ્ધી જીતેન્દ્રભાઈ શાહ
જીનલ જીતેન્દ્ર શાહ
જતીન વ્રજલાલ શાહ
નેહા લતેશજી સીમલાની
હીરાબેન હરખચંદ ગુડકા
અશ્વીનભાઈ શાહ
શ્રી કૃતપુણ્યશ્રીજી મ.સા.
સુબાહુભાઈ ગંભીરદાસ શાહ
પારસ મુકેશ ઝવેરી
મીરા કૌશલ શાહ
મીરા કૌશલ શાહ

રૂા. ૫૫૦૧ થી ૬૫૦૦ સુધી

મીનાક્ષીબેન કમલેશ શાહ

રૂા. ૬૫૦૧ થી ૭૫૦૦ સુધી

કાંતાબેન પુરુષોત્તમદાસ શાહ
કાંતાબેન પુરુષોત્તમદાસ શાહ
કાંતાબેન પુરુષોત્તમદાસ શાહ

હસ્તક શ્રીમતી વસંતબેન જીવરાજજી જૈન

રૂા. ૧૫૦૦ થી ૨૫૦૦ સુધી

જીનદાસ
કમલાબેન જયંતીલાલ જૈન
મેઘલ રજનીકાંત દેસાઈ

રૂા. ૫૫૦૧ થી ૬૫૦૦ સુધી

પ્રિયબાલા રજનીકાંતભાઈ દેસાઈ

સકવાર/ભાલીવાલી

રૂા.૧૫૦૦/-થી નીચેની રકમ ડોનેશનથી આવેલ છે - રૂા. ૨૦૯૮૮/-

રૂા. ૧૫૦૦ થી ૨૫૦૦ સુધી

નેરમલજી ત્રિકમચંદજી જૈન

શ્રી દ્વારકાધીસજી મંદિર પુષ્ટીમાર્ણીય હવેલી ટ્રસ્ટ

શ્રી જગદીશ પટેલ

શ્રી જેઠીબેન રૂપશી ગાલા

આર. એલ. ગાવડ

શાંતાબેન કાનજીભાઈ પટેલ

ધીરૂભાઈ ભિમાણી

આશાબેન નિતીનભાઈ શાહ

પન્નાબેન રજનીભાઈ શેઠ

કિશોરીબેન સુમતીલાલ

સુમતીનાથ યુવક મંડળ

વનીતા નિતીનકુમાર શાહ

રૂા. ૨૫૦૦ થી ૩૫૦૦ સુધી

જિમિન વિનીત રેવાન

પૂર્ણિમા હસ્તે વિનોદભાઈ ન્યાન્યુબેન બભૂતલાલ

પાચાભાઈ (આદિજીન ધર્મયુવક ગ્રુપ)

રોહીણીબેન જૈન્તીલાલ શેઠ

માતોશ્રી બોંગીબેન જૈન વારિયા

દિનેશભાઈ કરશન કુરિયા

રમેશભાઈ મહેતા

રૂા. ૪૫૦૧ થી ૫૫૦૦ સુધી

પુનમ ગ્રુપ હસ્તે મિકેન ગાલા

રૂા. ૧૦૦૦૦ થી ઉપર આવેલી રકમ

પ્રિયંક ભરત માણેક

ડાઈ હાર્ડ ગ્રુપ

અમદાવાદ

રૂા. ૧,૫૦૦ થી નીચે આવેલી રકમ રૂા. ૪૮૮૦/-

રૂા. ૧૫૦૦ થી ૨૫૦૦ સુધી

મધુકાન્તાબેન પરમાનંદ શાહ

દિપેશ જે. મહેતા હસ્તે શાંતિબેન જે. મહેતા

હંસાબેન રતીલાલ શાહ

એક બહેન તરફથી

નીતીનકુમાર નટવરલાલ શાહ

સૌરભ દાનપચંદ મહેતા હસ્તે શ્રીમતી ચાંદ મહેતા

નેહલ પ્રણવકુમાર સલોત હસ્તે હસમુખભાઈ સલોત

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

ન્યાલચંદ ભાઈચંદભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી વિમળાબેન

ન્યાલચંદ ભાઈચંદભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી પલ્લુબેન જયેશભાઈ શાહ

ન્યાલચંદ ભાઈચંદભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી મીનાબેન જયેશભાઈ શાહ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

વીર અપૂર્વભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

નેહાબેન મંજિલકુમાર શાહ હસ્તે શ્રી પંકજભાઈ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

પ્રિતેશભાઈ બી. શાહ, ઉર્વી પી. શાહ

જીજ્ઞેશભાઈ સુખડીયા હસ્તે શ્રી ભાનુભાઈ બાવીસી

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

અશોકભાઈ માણેકલાલ શાહ હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

'મા', 'માતૃભાષા' અને 'માતૃભૂમિ'નો કોઈ વિકલ્પ નથી.

લક્ષ્મીબેન ડાહ્યાભાઈ પટેલ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
રજનીકાન્તભાઈ નગીનદાસ શાહ
(પુણ્યતિથી નિમિત્તે) હસ્તે
બાબુભાઈ જે. શાહ (ખંભાત)
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
આ. મુક્તિચંદ સુરીશ્વર જૈન
આરાધના ટ્રસ્ટ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
પ્રિતેશ બી. શાહ, ઉર્વી પી. શાહ,
ફેનીલ પી. શાહ
શ્રી નવીનભાઈ હીરાલાલ ભાવસાર
હસ્તે મુક્તિચંદ સુરીશ્વર જૈન
આરાધના ટ્રસ્ટ
પરિમલ બી. પરીખ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
મોનાબેન મિલનકુમાર શાહ હસ્તે
શ્રી બાબુભાઈ જે. શાહ
(ખંભાત)
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

મનુભાઈ હીરાભાઈ પટેલનાં
આત્મશ્રેયાર્થે હસ્તે વિલાસબેન
એમ. પટેલ
શારદાબેન કે. પટેલ હસ્તે પોતે
મનુભાઈ હીરાભાઈ પટેલનાં
આત્મશ્રેયાર્થે હસ્તે શ્રી
મનીષભાઈ મનુભાઈ પટેલ
મનુભાઈ હીરાભાઈ પટેલનાં
આત્મશ્રેયાર્થે હસ્તે શ્રીમતી
ઉષ્મા શ્રેયસ પટેલ
મનુભાઈ હીરાભાઈ પટેલનાં
આત્મશ્રેયાર્થે હસ્તે ઋતુ-વૈશ્ય
એષા પ્રતિક બેંકર હસ્તે શ્રી
શ્રેયસભાઈ શાંતિલાલ શાહ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
સીયા મિતુલ ધનેષા હસ્તે શ્રી
મિતુલભાઈ ધનેશા
રિન્કુ જયેશ રાસડીયાહસ્તે શ્રી
મિતુલભાઈ ધનેશા
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
મહાવીર ગામઠી હસ્તે શ્રી
કૈલાસબેન ગોપાણી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી

જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
પ્રફુલાબેન પરેશકુમાર શાહ
જન્મદિન નિમિત્તે
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
પ્રિતેશભાઈ બી. શાહ, ઉર્વી પી. શાહ
પરેશ નટવરલાલ શાહ જન્મદિન
નિમિત્તે
રાજેશભાઈ વી. પટેલ, કિર્તીબેન
આર. પટેલ, નીરૂબેન વી.
પટેલ હસ્તે શ્રી મહેન્દ્રભાઈ
સુતરીયા
મનન આર. પટેલ, હેમાક્ષી એમ.
પટેલ પરજ આર. પટેલ હસ્તે
શ્રી મહેન્દ્રભાઈ સુતરિયા
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી
જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

મહત્ત્વનું બનવું એ સારું હશે, પણ સારા બનવું એ તો એકદમ મહત્ત્વનું છે.

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

મોનાબેન મિલનકુમાર શાહ (મુંબઈ) હસ્તે શ્રી બાબુભાઈ જે. શાહ (ખંભાત)

આદિ ગૌતમ શાહ (સીંગાપુર) હસ્તે શ્રી બાબુભાઈ કોલસાવાળા (ખંભાત)

પુજા શાહ (સીંગાપુર) હસ્તે શ્રી બાબુભાઈ કોલસાવાળા (ખંભાત)

પુજા શાહ (સીંગાપુર) હસ્તે શ્રી બાબુભાઈ કોલસાવાળા (ખંભાત)

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

સ્વ. ક્રિષ્નાબેન કલ્પેનકુમાર શાહ હસ્તે શ્રી પુલકિતભાઈ શાહ

રમેશભાઈ માલચંદભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી પુલકિતભાઈ શાહ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

પ્રિતેશભાઈ બી. શાહ, ઉર્વી પી. શાહ, ફેનીલ પી. શાહ

દેવીબેન મનોજભાઈ ગાંધી

દેવીબેન મનોજભાઈ ગાંધી

દેવીબેન મનોજભાઈ ગાંધી

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ

પરિમલ વી. પારેખ

રૂા. ૨૫૦૧ થી ૩૫૦૦ સુધી

શાહ કુમુદચંદ્ર ચંદુલાલ હસ્તે શ્રી સતીષભાઈ વીમાવાળા

શાહ જ્યોત્સનાબેન કુમુદચંદ્ર હસ્તે શ્રી સતીષભાઈ વીમાવાળા

આ. મુક્તિચંદસુરી જૈન આરાધના ટ્રસ્ટ હસ્તે દિલીપભાઈ

મહાવીર બાંધણી શોપ હસ્તે શ્રી ભાવિનભાઈ ગોપાણી

રૂા. ૩૫૦૧ થી ૪૫૦૦ સુધી

ગૌતમચંદ લાલચંદ સંઘવી હસ્તે શ્રી જે. જે. મહેતા

પૂ.સા.શ્રી ચન્દ્રોદયાશ્રીજી મ.સા.ના કાળધર્મ નિમિત્તે

નરેન્દ્રભાઈ ભોગીલાલ શાહ હસ્તે શ્રી સીમાબેન

રૂા. ૪૫૦૧ થી ૫૫૦૦ સુધી

હીર પ્રતીક સાડીવાલા, જશ અક્ષય સાડીવાલા હસ્તે શ્રી બાબુભાઈ જે. શાહ (ખંભાત)

રૂા. ૫૫૦૧ થી ૬૫૦૦ સુધી

રીટાબેન સંજયભાઈ કોઠારી હસ્તે શ્રી સતીષભાઈ વીમાવાળા

રૂા. ૬૫૦૧ થી ૭૫૦૦ સુધી

રીશીતા ચિત્રેશભાઈ મોદી હસ્તે શ્રી પ્રતિકભાઈ

હસમુખભાઈ માટલીયા

હસમુખભાઈ માટલીયા

રૂા. ૭૫૦૧ થી ૮૫૦૦ સુધી

ઉર્મીલાબેન જીતેન્દ્ર શાહ

દેવ અને મહેંક મનિષભાઈ મનુભાઈ શાહમાં જન્મદિન નિમિત્તે

રૂા. ૮૫૦૧ થી ૯૫૦૦ સુધી

એક ભાઈ તરફથી

રૂા. ૧૦૦૦૦થી ઉપર આવેલી રકમ

પલ્લવીબેન હેમંતકુમાર શાહ

'હું' જે જાણું છું તે જ સાચું, એમ માનનારનું જ્ઞાન તદ્દન કાચું!

અભયદાન રીઝર્વ ફંડના ભાગ્યશાળી દાતાઓ

હીંમતલાલ છગનલાલ
શાહ
અંધેરી

હીંમતલાલ છગનલાલ
શાહ
અંધેરી

હેતલ અલ્પેશ
જવેરી
જામનગર

ધીરૂભાઈ રમણિકલાલ શાહ
૭૫ વર્ષ પૂરા કરી ૭૬ વર્ષમાં પ્રવેશ
નિમિત્તે જામનગર વિશા ઓસવાલ
જ્ઞાતિ (હાલ વાલકેશ્વર-મુંબઈ)

રમાબેન રસિકભાઈ પારેખ
તેમના ૫૦મા જન્મદિવસ પ્રસંગે
૫૦ જીવો કતલખાનેથી છોડાવવા
માટે તેમના મિત્ર મંડળ તરફથી

પંખી સારવાર કેમ્પ - ૨૦૧૬ તસ્વીરી ઝલક....

Posted at Mumbai Patrika Channel Sorting Office, Mumbai-1 Publish on 25th & Posted on 28/29-01-2016
કિંમત રૂા.૫.૦૦ JIVDAYA RNI No. 39827/82 Regd. No. MCE/85/2015-2017

પંખી સારવાર કેમ્પ – ૨૦૧૬ તસ્વીરી ઝલક....

Printed & Published by : **SHRI YOGESH AMICHAND JHAVERI** on behalf of **THE BOMBAY HUMANITARIAN LEAGUE,** Printed at **ARIHANT PRINTING PRESS,** Plot No. 310, Saibaba Nagar, Behind Trikal Bldg. Pant Nagar, Ghatkopar (Eest), Mumbai - 400 075 and Published **THE BOMBAY HUMANITARIAN LEAGUE, SHRI MUMBAI JIVADAYA MANDALI,** Daya Mandir Bldg., 2nd Floor, 123/127, Mumbadevi Road, Mumbai-400 003. Editor : **Dr. RATANBEN K. CHHADWA**